

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Δ/ΝΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ, ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ

ΝΑ ΑΝΑΡΤΗΘΕΙ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, .../...../ 2016

Αριθ. Πρωτ.: .....

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2, 104 32 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες :
Τηλέφωνο :
FAX :
E-mail :

ΘΕΜΑ: «Καθορισμός πλαισίου εφαρμογής του Μέτρου 11 «Βιολογική Γεωργία» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020»

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

Α. Τις εθνικές διατάξεις:

1. Το Ν. 4314/23-12-2014 (ΦΕΚ Α' 265) «Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014–2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ Α' 297) και άλλες διατάξεις», όπως κάθε φορά ισχύει και ειδικότερα το άρθρο 69, παρ. 2.
2. Τα άρθρα 13-29 του Ν. 2637/98 (ΦΕΚ Α' 200/1998) περί «Σύστασης Οργανισμού Πληρωμών κι Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού κι Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ)», όπως τροποποιημένος ισχύει.
3. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98/2005).

4. Το π.δ. 107/2014 «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων» (ΦΕΚ Α΄ 174/2014), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 31 παρ. 3 και άρθρο 45 του ν. 4305/2014 (ΦΕΚ Α΄ 237/2014).
5. Το π.δ. 70/2015 περί «Ανασύστασης των Υπουργείων .....» (ΦΕΚ Α΄ 114/ 22-09-2015)
6. Το π.δ.73/2015 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (ΦΕΚ Α΄ 116/23-09-2015)
7. Την υπ’ αριθ. 282966/9-7-2007 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Έγκριση του Κανονισμού διαδικασίας πληρωμών του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε των ενισχύσεων που βαρύνουν τον ΕΛΕΓΕΠ» (ΦΕΚ Β΄ 125/2007).
8. Την υπ’ αριθ. 4941/07-11-2011Κοινή Απόφαση «Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από Εθνικούς ή Κοινοτικούς πόρους, στα πλαίσια του Προγράμματος Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδος 2007–2013 (ΦΕΚ Β΄ 2538/7-11-2011).
9. Την υπ’ αριθ. 281255/06-05-2008 Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Έγκριση Κανονισμού Διαδικασιών Ελέγχων του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία “Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ)» (ΦΕΚ Β΄ 794/2008).
10. Την υπ’ αριθ. 104/7056/21-01-2015 Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Εθνικές επιλογές διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ’ εκτέλεση του Καν. (ΕΕ) 1307/2013 και του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου», όπως τροποποιημένη ισχύει.
11. Την υπ’ αριθ. 245090/31.01.2006 Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Καθορισμός συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Καν.(ΕΟΚ) 2092/91 του Συμβουλίου περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής ως έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (ΦΕΚ Β΄ 157/10-02-2006).

Β. Τις ενωσιακές διατάξεις:

1. Τον Καν.(ΕΕ) 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (ΕΕ L 347/20.12.2013).
2. Τον Καν.(ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ)

αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (ΕΕ L 347/20.12.2013).

3. Τον Καν.(ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (ΕΕ L 347/20.12.2013).
4. Τον Καν.(ΕΕ) αριθ. 1310/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση ορισμένων μεταβατικών διατάξεων για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους πόρους και την κατανομή τους για το έτος 2014 και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου και των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή τους κατά το έτος 2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (ΕΕ L 347/20.12.2013).
5. Τον κατ' εξουσιοδότηση Καν.(ΕΕ) αριθ. 807/2014 της Επιτροπής για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (ΕΕ L 227/31.07.2014).
6. Τον εκτελεστικό Καν.(ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 227/31.07.2014).
7. Τον εκτελεστικό Καν.(ΕΕ) αριθ. 809/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση (ΕΕ L 227/31.07.2014).
8. Τον κατ' εξουσιοδότηση Καν.(ΕΕ) αριθ. 640/2014 της Επιτροπής για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης και ανάκτησης πληρωμών καθώς και τις διοικητικές

- κυρώσεις που εφαρμόζονται στις άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, (ΕΕ L 181/20.06.2014).
9. Τον Καν.(ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου «για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91» του Συμβουλίου της 20^{ης} Ιουλίου 2007, όπως κάθε φορά ισχύει, (ΕΕ L 189/20.07.2007).
10. Τον Καν.(ΕΚ) αριθ. 889/2008 της Επιτροπής «σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων όσον αφορά τον βιολογικό τρόπο παραγωγής, την επισήμανση και τον έλεγχο των προϊόντων», (ΕΕ L 250/18.09.2008).
11. Την υπ' αριθ. C (2015) 9170 final/11-12-2015 Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής, για την έγκριση του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης της Ελλάδας για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως ισχύει κάθε φορά.
- Γ. Την υπ' αριθ. 1065/19-04-2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του «Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014- 2020», όπως ισχύει κάθε φορά.
- Δ. Την υπ' αριθ. 1725/15-07-2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ) στη Διεύθυνση Συστημάτων ποιότητας Βιολογικής Παραγωγής και Γεωγραφικών Ενδείξεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων του ΠΑΑ (ΦΕΚ Β' 2386/03.08.2016).
- Ε. Την υπ' αριθ. 24944/20.09.2016 Κοινή Υπουργική Απόφαση «Αναδιοργάνωση των Ειδικών Υπηρεσιών του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020» (ΦΕΚ Β' 3066/26.09.2016).
- Ζ. Την υπ' αριθ. .. (αριθ. πρωτ. ....εισερχ. στο ΥπΑΑΤ) σύμφωνη γνώμη της Ε.Υ.Δ. Π.Α.Α.
- Η. Την υπ' αριθ. .. (αριθ. πρωτ. ....εισερχ. στο ΥπΑΑΤ) σύμφωνη γνώμη του ΟΠΕΚΕΠΕ
- Θ. Ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δημόσια δαπάνη σε βάρος του κρατικού Προϋπολογισμού.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός της παρούσας απόφασης είναι η θέσπιση του θεσμικού πλαισίου για την εφαρμογή, διαχείριση και παρακολούθηση του Μέτρου 11 «Βιολογική Γεωργία» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020. Η οικονομική στήριξη στο πλαίσιο του Μέτρου παρέχεται προκειμένου οι δικαιούχοι να αποζημιωθούν για το διαφυγόν εισόδημα, τις πρόσθετες δαπάνες και το κόστος συναλλαγής που, κατά περίπτωση, συνεπάγεται η μετατροπή ή η διατήρηση των πρακτικών της βιολογικής γεωργίας, σύμφωνα με τις αρχές και μεθόδους της βιολογικής παραγωγής, όπως αυτές ορίζονται στον Καν.(ΕΚ) 834/2007 του Συμβουλίου.

Μέσω της ενίσχυσης, οι γεωργοί ενθαρρύνονται να συμμετάσχουν σε τέτοια συστήματα, ανταποκρινόμενοι με τον τρόπο αυτό στη ζήτηση της κοινωνίας για τη χρήση φιλικών προς το περιβάλλον γεωργικών πρακτικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

Άρθρο 2

Υπομέτρα και δράσεις

Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης αφορούν στα ακόλουθα υπομέτρα και Δράσεις του Μέτρου 11 του ΠΑΑ 2014-2020 :

Υπομέτρο 11.1 : Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους

Δράση 11.1.1 : Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία

Δράση 11.1.2 : Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία

Υπομέτρο 11.2 : Ενισχύσεις για τη διατήρηση σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους

Δράση 11.2.1 : Ενισχύσεις για τη διατήρηση σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία

Δράση 11.2.2 : Ενισχύσεις για τη διατήρηση σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία

Άρθρο 3

Αρμόδιοι Φορείς

1. Ως Φορέας Διαχείρισης του Μέτρου, ορίζεται η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ), η οποία έχει και την αρμοδιότητα της συνολικής διαχείρισης και εφαρμογής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, όπως προβλέπεται στο Ν. 4314/2014.
2. Ως αρμόδιος φορέας για το συντονισμό και την παρακολούθηση της πιστής εφαρμογής του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΠΑΑ 2014-2020 και του θεσμικού πλαισίου του Μέτρου, ορίζεται η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΕΥΕ ΠΑΑ).
3. Ως Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης (ΕΦΔ) του Μέτρου, ορίζεται η Διεύθυνση Συστημάτων Ποιότητας Βιολογικής παραγωγής και Γεωγραφικών Ενδείξεων του ΥΠΑΑΤ, με τη διοικητική συνδρομή του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ).
4. Ως Οργανισμός Πληρωμής ορίζεται ο ΟΠΕΚΕΠΕ.

Άρθρο 4

Εννοιολογικοί Προσδιορισμοί

Για τις ανάγκες της παρούσας απόφασης ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 4 του Καν.(ΕΕ) 1307/2013, του άρθρου 2 του Καν.(ΕΕ) 1306/2013 και του άρθρου 2 του κατ' εξουσιοδότηση Καν.(ΕΕ) 640/2014, οι οποίοι εξειδικευμένα αναφέρονται στην αριθ. 104/7056/2015 ΥΑ «Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ' εκτέλεση του Καν.(ΕΕ) 1307/2013 και του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» όπως κάθε φορά ισχύει:

1. Ως «γεωργός» νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η ομάδα φυσικών ή νομικών προσώπων, που διαθέτει εκμετάλλευση επί της ελληνικής επικράτειας και ασκεί γεωργική δραστηριότητα.

2. Ως «εκμετάλλευση» νοείται το σύνολο των παραγωγικών μονάδων που χρησιμοποιεί για γεωργικές δραστηριότητες και διαχειρίζεται ένας γεωργός στην ελληνική επικράτεια.
3. Ως «έδρα εκμετάλλευσης» ορίζεται η έδρα όπως αυτή αποτυπώνεται στην Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης.
4. Ως «γεωργική δραστηριότητα», στο πλαίσιο του αρθ. 4, παρ. Γ, του Καν.(ΕΕ) 1307/2013, νοείται: α) η παραγωγή, η εκτροφή ζώων ή η καλλιέργεια γεωργικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων της συγκομιδής, της άμελης, της αναπαραγωγής ζώων και της εκτροφής ζώων για γεωργική εκμετάλλευση, και β) η διατήρηση της γης σε κατάσταση που να την καθιστά κατάλληλη για βοσκή ή καλλιέργεια, χωρίς προπαρασκευαστικές ενέργειες πέραν των συνήθων γεωργικών μεθόδων και μηχανημάτων.
5. Για να είναι επιλέξιμες οι εκτάσεις πρέπει να ανταποκρίνονται στον ορισμό του επιλέξιμου εκταρίου καθ' όλο το ημερολογιακό έτος, εκτός από περίπτωση ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 104/7056/2015 ΥΑ «Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ' εκτέλεση του Καν.(ΕΕ) 1307/2013 και του Καν.(ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου», όπως τροποποιήθηκε με τις 1242/52354/12-05-2015 (ΦΕΚ Β' 924) και 1584/66059/12-06-2015 (ΦΕΚ Β'1337) όμοιες ΥΑ και ισχύει. Η επιλεξιμότητα των εκτάσεων ελέγχεται στο πλαίσιο των επιτόπιων ελέγχων του δείγματος ως εξής:
  - α) Για τις αρόσιμες εκτάσεις σε παραγωγή, ελέγχεται η ύπαρξη καλλιέργειας, ή η συγκομιδή προϊόντων, ή η ύπαρξη υπολειμμάτων καλλιέργειας.
  - β) Για τους δενδρώνες σε παραγωγή, ελέγχεται η συγκομιδή ή το κλάδεμα καρποφορίας, ή ο καθαρισμός του υποορόφου του δενδρώνα ετησίως.
  - γ) Για τους βοσκότοπους σε παραγωγή, ελέγχεται η διατήρηση ζωικού κεφαλαίου τουλάχιστον 0,7 ΜΖΚ/εκτάριο.
  - δ) Για τις αρόσιμες εκτάσεις σε καλή γεωργική κατάσταση, η εφαρμογή μίας άρωσης ανά έτος.
  - ε) Για τους βοσκότοπους σε καλή γεωργική κατάσταση, η κοπή και απομάκρυνση της βλάστησης ώστε η ποώδης βλάστηση να μην υπερβαίνει το ύψος των εβδομήντα εκατοστών.
  - στ) Για τους δενδρώνες σε καλή γεωργική κατάσταση, ο καθαρισμός του υποορόφου του δενδρώνα ανά 2 έτη ή η εφαρμογή κλαδέματος κλαδοκάθαρου το αργότερο ανά δύο έτη.

6. Ως «γεωργική έκταση» νοείται οποιαδήποτε έκταση αρόσιμης γης, μόνιμων βοσκοτόπων και μόνιμων λειμώνων ή μόνιμων καλλιεργειών.
7. Ως «χρήση» σε σχέση με την έκταση νοείται η χρήση έκτασης από την άποψη του είδους της καλλιέργειας, των μόνιμων λειμώνων, των μόνιμων βοσκοτόπων ή των χορτολιβαδικών εκτάσεων ή της φυτικής κάλυψης ή της απουσίας καλλιέργειας.
8. Ως «αγροτεμάχιο» νοείται μια συνεχής έκταση γης που δηλώνεται από έναν γεωργό και καλύπτει μία μόνο καλλιεργητική ομάδα. Ωστόσο, όπου απαιτείται χωριστή δήλωση της χρήσης μιας έκτασης στο πλαίσιο μιας μόνο ομάδας καλλιεργειών, η προαναφερθείσα χρήση μειώνει και άλλο το αγροτεμάχιο, αν χρειασθεί.
9. Ως «καλλιεργητική ομάδα» νοούνται όλες οι εκτάσεις που έχουν την ίδια τιμή μονάδας εκταρίου.
10. Ως «συγκαλλιέργεια» νοείται η ταυτόχρονη καλλιέργεια διαφορετικών φυτικών ειδών, μεταξύ κύριων καλλιεργειών, εφ' όσον κάθε καλλιέργεια καταλαμβάνει τουλάχιστον το 25% της συνολικής έκτασης, σύμφωνα με το άρθρο 40 του Καν.(ΕΕ) 639/2014.
11. Ως «προσδιορισθείσα έκταση» νοείται: α) όσον αφορά τα καθεστώτα στρεμματικών ενισχύσεων, η έκταση ως προς την οποία πληρούνται όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή οι λοιποί όροι χορήγησης της ενίσχυσης, ανεξαρτήτως του αριθμού δικαιωμάτων ενίσχυσης που έχει στη διάθεσή του ο δικαιούχος ή β) όσον αφορά τα μέτρα στήριξης βάσει της έκτασης, οι εκτάσεις ή τα αγροτεμάχια που προσδιορίζονται μέσω διοικητικών ή επιτόπιων ελέγχων
12. Ως «δικαιούχος» νοείται ο γεωργός όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α) του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και αναφέρεται στο άρθρο 9 του εν λόγω κανονισμού, ο δικαιούχος που υπέχει υποχρεώσεις πολλαπλής συμμόρφωσης κατά την έννοια του άρθρου 92 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και/ή ο δικαιούχος που λαμβάνει στήριξη αγροτικής ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 10 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
13. Ως «νεοεισερχόμενος» στο σύστημα της βιολογικής γεωργίας νοείται: ο γεωργός που αναλαμβάνει να εντάξει στο σύστημα της βιολογικής γεωργίας, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 834/2007 του Συμβουλίου, αγροτεμάχια ή/και βοσκοτόπους ή/και εκτροφές ζώων που δεν συμπεριλαμβάνονται σε ενεργή σύμβαση με Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕ&Π) μέχρι και την ημερομηνία έκδοσης της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος δράσης του Μέτρου 11.
14. Ως «μη συμμόρφωση» νοείται:

- α) όσον αφορά τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τη γραμμή βάσης, τις δεσμεύσεις ή τις λοιπές υποχρεώσεις που συνδέονται με τους όρους χορήγησης της ενίσχυσης ή στήριξης που αναφέρονται στο άρθρο 67 παράγραφος 2 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, οποιαδήποτε περίπτωση μη εκπλήρωσης των εν λόγω κριτηρίων επιλεξιμότητας, της γραμμής βάσης, των δεσμεύσεων ή λοιπών υποχρεώσεων.
- β) όσον αφορά την πολλαπλή συμμόρφωση, η μη συμμόρφωση με τις σχετικές με τη διαχείριση κανονιστικές διατάξεις που προβλέπονται από την ενωσιακή νομοθεσία, με τα πρότυπα καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης των εκτάσεων που καθορίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 94 του Καν.(ΕΕ) 1306/2013, ή με τη διατήρηση μόνιμων βοσκοτόπων που αναφέρεται στο άρθρο 93 παράγραφος 3 του Καν.(ΕΕ) 1306/2013.

15. Ενεργός Γεωργός

- α) Δεν θεωρούνται ενεργοί γεωργοί όσοι δηλώνουν γεωργικές εκτάσεις αποτελούμενες σε ποσοστό άνω του 50% από εκτάσεις διατηρούμενες εκ φύσεως σε κατάσταση κατάλληλη για βόσκηση ή καλλιέργεια, χωρίς να ασκούν την ελάχιστη γεωργική δραστηριότητα επ' αυτής.
- β) Εξαιρουμένων των γεωργών της ως άνω παραγράφου, γεωργοί, οι οποίοι έλαβαν για το προηγούμενο οικονομικό έτος άμεσες ενισχύσεις έως και 5.000 € (πέντε χιλιάδες ευρώ) θεωρούνται ενεργοί γεωργοί. Ειδικά για το έτος αιτήσεων 2015, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των άμεσων ενισχύσεων, που δικαιούνται ο γεωργός σύμφωνα με τον Καν.(ΕΚ) 73/2009 του Συμβουλίου (ΕΕ L 30/31.01.2009) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, προ των μειώσεων και των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 21 και 23 του εν λόγω κανονισμού, για το έτος αιτήσεων 2014 και για κάθε επόμενο έτος αιτήσεων «ν» λαμβάνεται υπόψη το προηγούμενο έτος αιτήσεων «ν-1».
- γ) Γεωργοί, οι οποίοι έλαβαν για το προηγούμενο οικονομικό έτος άμεσες ενισχύσεις άνω των 5.000 € (πέντε χιλιάδες ευρώ) θεωρούνται ενεργοί γεωργοί, εφόσον αποδεικνύουν ότι το ετήσιο ποσό των άμεσων ενισχύσεων είναι τουλάχιστον το 5% των συνολικών εσόδων, που αποκτήθηκαν από μη γεωργικές δραστηριότητες κατά το πλέον πρόσφατο οικονομικό έτος, για το οποίο υπάρχουν στοιχεία. Ειδικά για το 2015, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των άμεσων ενισχύσεων, που δικαιούνται ο γεωργός σύμφωνα με τον Καν.(ΕΚ) 73/2009, προ των μειώσεων και των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 21 και 23 του εν λόγω κανονισμού, για το έτος αιτήσεων 2014 και για κάθε επόμενο έτος «ν» λαμβάνεται υπόψη το προηγούμενο έτος αιτήσεων «ν-1».

δ) Γεωργοί, οι οποίοι έλαβαν για το προηγούμενο οικονομικό έτος άμεσες ενισχύσεις άνω των 5.000 € (πέντε χιλιάδες ευρώ), και οι οποίοι διευθύνουν αερολιμένες, σιδηροδρομικές εταιρείες, δίκτυα ύδρευσης, κτηματομεσιτικές εταιρείες, γήπεδα και υπαίθριους χώρους ψυχαγωγίας, θεωρούνται ενεργοί γεωργοί εφόσον αποδεικνύουν οτιδήποτε από τα κατωτέρω:

αα. είτε ότι το ετήσιο ποσό των άμεσων ενισχύσεων είναι τουλάχιστον το 5% των συνολικών εσόδων από μη γεωργικές δραστηριότητες κατά το πλέον πρόσφατο οικονομικό έτος, για το οποίο υπάρχουν στοιχεία,

ββ. είτε ότι οι γεωργικές τους δραστηριότητες δεν είναι ασήμαντες και συγκεκριμένα ότι το σύνολο των εσόδων που αποκτήθηκαν από αγροτικές δραστηριότητες, κατά το πλέον πρόσφατο οικονομικό έτος για το οποίο υπάρχουν τέτοια στοιχεία, αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 1/3 των συνολικών εσόδων που αποκτήθηκαν το πλέον πρόσφατο οικονομικό έτος, για το οποίο υπάρχουν στοιχεία,

γγ. είτε ότι ο κύριος επιχειρηματικός ή εταιρικός σκοπός συνίσταται στην άσκηση γεωργικής δραστηριότητας. Ο έλεγχος γίνεται βάσει των δεδομένων που τηρούνται στο Υπουργείο Οικονομικών.

Τα παραπάνω αποδεικνύονται με έγγραφα φορολογικού χαρακτήρα που προέρχονται από το Υπουργείο Οικονομικών και προσκομίζονται, όποτε και με όποιο τρόπο ζητηθούν, στον ΟΠΕΚΕΠΕ ή στα αρμόδια γραφεία υποδοχής αιτήσεων από τους δικαιούχους.

ε) Σε περίπτωση μη υποβολής ενιαίας αίτησης ενίσχυσης το προηγούμενο έτος 2015, ο έλεγχος τήρησης της προϋπόθεσης του ενεργού γεωργού σύμφωνα με τα στοιχεία 2, 3 και 4, γίνεται βάσει υπολογισμού μιας θεωρητικής ενίσχυσης άμεσης στήριξης, που αποτελεί το γινόμενο της μέσης εθνικής ενίσχυσης άμεσης στήριξης ανά εκτάριο για το 2014 με τον αριθμό των επιλέξιμων εκταρίων που δηλώθηκαν από τον γεωργό το 2015.

16. Για τους σκοπούς της παρούσας και σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12 του κατ' εξουσιοδότηση Καν.(ΕΕ) 639/2014 της Επιτροπής:

α) ως «έσοδα που αποκτήθηκαν από γεωργικές δραστηριότητες» νοούνται τα έσοδα που απέκτησε ο γεωργός από την γεωργική του δραστηριότητα, περιλαμβανομένης της ενωσιακής στήριξης καθώς και οποιασδήποτε εθνικής ενίσχυσης, η οποία χορηγείται για γεωργικές δραστηριότητες. Περιλαμβάνονται επίσης τα έσοδα από την μεταποίηση γεωργικών προϊόντων της εκμετάλλευσης, υπό τον όρο ότι τα μεταποιημένα προϊόντα παραμένουν στην κυριότητα του γεωργού και από την εν λόγω μεταποίηση προκύπτει άλλο γεωργικό προϊόν. Όλα τα άλλα έσοδα λογίζονται ως «έσοδα από μη γεωργικές δραστηριότητες»,

- β) ως «έσοδα» νοούνται τα ακαθάριστα έσοδα πριν από την αφαίρεση των σχετικών δαπανών και φόρων,
- γ) ως «ετήσιο ποσό των άμεσων ενισχύσεων» νοείται το συνολικό ποσό των άμεσων ενισχύσεων, που δικαιούνται ο γεωργός για το πιο πρόσφατο οικονομικό έτος, για το οποίο διατίθενται στοιχεία για έσοδα από μη γεωργικές δραστηριότητες.

17. Νόμιμη κατοχή

Τα παραστατικά τεκμηρίωσης της νόμιμης κατοχής υποβάλλονται με την Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ), και είναι διαθέσιμα σε ηλεκτρονική μορφή.

18. Αιτήσεις

- α) Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ): Η αίτηση που υποβάλλει ο δικαιούχος στο πλαίσιο του Καν.(ΕΕ) αριθ. 1306/2013, αναφέροντας κατά περίπτωση όλα τα στοιχεία της εκμετάλλευσης καθώς και τις μη γεωργικές εκτάσεις για τις οποίες ζητείται η στήριξη
- β) Αίτηση στήριξης: Η αίτηση που υποβάλλει ο υποψήφιος για την ένταξη στα μέτρα, υπομέτρα ή δράσεις του ΠΑΑ που συνδέονται με έκταση ή αριθμό ζώων και ανήκουν στο πεδίο ισχύος του Ολοκληρωμένου Συστήματος (ΟΣ), στο πλαίσιο του Καν.(ΕΕ) αριθ. 1305/2013.
- γ) Αίτηση πληρωμής: Η αίτηση που υποβάλλει ο δικαιούχος για τη χορήγηση της πληρωμής από τις εθνικές αρχές στο πλαίσιο του Καν.(ΕΕ) αριθ. 1305/2013

19. Πολλαπλή συμμόρφωση

Οι κανόνες πολλαπλής συμμόρφωσης συνίστανται στις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης που απορρέουν από την ενωσιακή νομοθεσία και στα πρότυπα για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση των εκτάσεων που θεσπίζονται σε εθνικό επίπεδο, όπως απαριθμούνται στο Παράρτημα II του Καν. (ΕΕ) 1306/2013, όσον αφορά τους ακόλουθους τομείς:

- α) περιβάλλον, κλιματική αλλαγή και καλή γεωργική κατάσταση των εκτάσεων,
- β) δημόσια υγεία και υγεία των ζώων και των φυτών,
- γ) καλή μεταχείριση των ζώων

σύμφωνα με το άρθρο 93 του Καν. (ΕΕ) 1306/2013.

20. Περίοδος δέσμευσης

Ως περίοδος δέσμευσης θεωρείται η χρονική περίοδος, όπως ορίζεται κατά περίπτωση, στη διάρκεια της οποίας οι δικαιούχοι και το Ελληνικό Δημόσιο δεσμεύονται να τηρήσουν τις υποχρεώσεις τους, στο πλαίσιο εφαρμογής των

δράσεων του μέτρου 11 του ΠΑΑ 2014-2020, και όπως αυτές απορρέουν από την Απόφαση Ένταξης.

21. Φάκελος δικαιούχου

Ως φάκελος δικαιούχου θεωρείται ο φάκελος που υποχρεούνται να τηρούν οι δικαιούχοι καθ' όλη τη διάρκεια τήρησης των δεσμεύσεων και για τρία (3) επιπλέον έτη μετά την ολοκλήρωση των δεσμεύσεων, ο οποίος θα πρέπει να είναι διαθέσιμος στις ελεγκτικές αρχές σε κάθε σχετικό αίτημα. Ο φάκελος περιλαμβάνει κατά περίπτωση και κατ' ελάχιστον:

- Αντίγραφο της υποβληθείσας αίτησης στήριξης
- Απόφαση Ένταξης Πράξεων στην οποία να συμπεριλαμβάνεται ο δικαιούχος και τυχόν τροποποιήσεις αυτής.
- Σύμβαση με Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων (ΟΕ&Π)
- Αντίγραφα των ετήσιων αιτήσεων πληρωμής
- Άδεια κτηνοτροφικής εγκατάστασης ή προέγκριση αυτής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 του ν. 4424/2016 (ΦΕΚ Α' 183)
- Μητρώο κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης
- Μητρώο Φαρμακευτικής Αγωγής
- Μητρώο Εισροών και Εκροών
- Ημερολόγιο εργασιών (MEE-HE), το οποίο περιλαμβάνει ημερολόγιο εργασιών και νόμιμα παραστατικά αγοράς (κυρίως για σπόρους, λιπάσματα, ζωοτροφές) και πώλησης προϊόντων, και στις περιπτώσεις που ο γεωργός χρησιμοποιεί κοπριά και εφόσον δεν υπάρχει δυνατότητα έκδοσης τιμολογίων, προσκομίζει υπεύθυνη δήλωση στην οποία αναγράφονται η ακριβής ποσότητα κοπριάς και η προέλευση αυτής
- Τυχόν άλλα παραστατικά που αφορούν στο Μέτρο (πχ εδαφολογικές αναλύσεις, κ.α.).

22. Συντελεστές μετατροπής ζωικού κεφαλαίου σε Μονάδες Ζωικού Κεφαλαίου (ΜΖΚ).

Για τις ανάγκες της παρούσας απόφασης και σύμφωνα με το άρθρο 9, παρ. 2 και την Παράγραφο II του εκτελεστικού Καν. (ΕΕ) 808/2014 της Επιτροπής, ισχύουν οι παρακάτω συντελεστές μετατροπής:

- α) Ταύροι, αγελάδες και άλλα βοοειδή ηλικίας άνω των δύο ετών, = 1 ΜΖΚ
- β) Βοοειδή ηλικίας από έξι μηνών έως δύο ετών = 0,6 ΜΖΚ
- γ) Αιγοπρόβατα = 0,15 ΜΖΚ

23. Πυκνότητα βόσκησης

Ως πυκνότητα βόσκησης θεωρείται ο αριθμός των Μονάδων Ζωικού Κεφαλαίου (ΜΖΚ) ανά εκτάριο βοσκοτόπου.

24. Ολοκληρωμένο σύστημα (ΟΣ)

Το ολοκληρωμένο σύστημα (ΟΣ) περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) ηλεκτρονική βάση δεδομένων
- β) σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων,
- γ) σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής των ζώων,
- δ) σύστημα προσδιορισμού και καταγραφής των δικαιωμάτων ενίσχυσης,
- ε) ενιαία αίτηση ενίσχυσης στ) ολοκληρωμένο σύστημα ελέγχου,
- ζ) ενιαίο σύστημα καταγραφής της ταυτότητας κάθε δικαιούχου ο οποίος υποβάλλει ενιαία αίτηση.

25. Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΟΠΣΑΑ 2014-2020)

Το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 61 του ν. 4314/2014.

26. Πληροφοριακό Σύστημα (ΠΣ)

Ως Πληροφοριακό Σύστημα νοείται το επί μέρους πληροφοριακό σύστημα που λειτουργεί με άμεση σύνδεση με το ΟΣ και μέσω διεπαφών με το ΟΠΣΑΑ, για τις ανάγκες εφαρμογής των δράσεων του άρθρου 2 της παρούσας.

27. Ηλεκτρονική Βάση Δεδομένων μητρώου Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης και επιχειρήσεων (ΗΒΔ).

Το Μητρώο Βιοκαλλιεργητών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αριθ. 1841/89927 τροποποίηση της αριθ. 2289/161795/19.12.2014 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

28. Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕ&Π)

Εγκεκριμένος από το ΥΠΑΑΤ φορέας Ελέγχου και Πιστοποίησης βιολογικής γεωργίας.

29. Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων (ΚΒΔ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

Άρθρο 5

Πεδίο εφαρμογής

Περιοχές παρέμβασης

Το Μέτρο εφαρμόζεται σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια.

Παραγωγικοί τομείς παρέμβασης:

1. Οι δράσεις 11.1.1 και 11.2.1 που αφορούν τη φυτική παραγωγή, εφαρμόζονται σε γεωργική γη με ετήσιες και πολυετείς. Οι επιλέξιμες καλλιέργειες και κατηγορίες καλλιεργειών αναφέρονται αναλυτικά στους Πίνακες Α και Β του άρθρου 9 της παρούσας.

Εξαιρούνται οι καλλιέργειες, τα προϊόντα των οποίων χρησιμοποιούνται για ενεργειακούς σκοπούς καθώς και οι υδροπονικές καλλιέργειες.

2. Στις δράσεις 11.1.2 και 11.2.2 που αφορούν τη ζωική παραγωγή, δύνανται να ενταχθούν οι εκτροφές που αναφέρονται στους πίνακες Γ και Δ του άρθρου 9 της παρούσας, για τις οποίες υπάρχει βοσκότοπος, ο οποίος έχει δηλωθεί μαζί με τα εκτρεφόμενα ζώα στην πλέον πρόσφατη ΕΑΕ του υποψηφίου.

Στη βοοτροφία συμπεριλαμβάνονται η αγελαδοτροφία και η βουβαλοτροφία. Επιλέξιμα για ενίσχυση είναι τα βοοειδή άνω των 6 μηνών και τα αιγοπρόβατα άνω των 12 μηνών, τα οποία έχουν σημειωθεί σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.

Άρθρο 6

Κριτήρια επιλεξιμότητας δικαιούχων

- A. Δικαιούχοι του μέτρου μπορούν να κριθούν φυσικά και νομικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών ή νομικών προσώπων, τα οποία είναι ενεργοί γεωργοί, σύμφωνα με το σημείο 15 του άρθρου 4 της παρούσας.
- B. Δεν δύναται να κριθούν δικαιούχοι των ενισχύσεων της παρούσας απόφασης, έστω κι αν πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου Α του παρόντος άρθρου, οι ακόλουθες κατηγορίες υποψηφίων:
  1. Όσοι έχουν ενταχθεί στο καθεστώς της πρόωρης συνταξιοδότησης ή οι σύζυγοι αυτών.
  2. Διάδοχοι πρόωρης συνταξιοδότησης για τους οποίους έχει εκδοθεί απόφαση αποκλεισμού από τη λήψη οποιασδήποτε ενίσχυσης στον αγροτικό τομέα για δέκα έτη.
  3. Όσοι έχουν αποβληθεί από γεωργοπεριβαλλοντικό μέτρο ή δράση σε προηγούμενη Προγραμματική Περίοδο, λόγω υποβολής εκ προθέσεως ανακριβών στοιχείων και δεν έχει παρέλθει χρονικό διάστημα δύο ημερολογιακών ετών από την αποβολή.
- Γ. Επιλέξιμοι προς ένταξη στο υπομέτρο 11.1 «Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής» είναι οι «νεοεισερχόμενοι» σύμφωνα με το σημείο 13 του άρθρου 4 της παρούσας,

Δ. Επιλέξιμοι προς ένταξη στο υπομέτρο 11.2 «Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής», είναι υποψήφιοι με αγροτεμάχια, βοσκοτόπους ή εκτροφές, τα οποία είναι ενταγμένα στο σύστημα της βιολογικής γεωργίας σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 834/2007, μέσω σύμβασης με Οργανισμό Πιστοποίησης και Ελέγχου, η οποία έχει συναφθεί μέχρι και την ημερομηνία έκδοσης της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος.

Εφόσον οι εν λόγω υποψήφιοι έχουν στην κατοχή τους αγροτεμάχια, βοσκοτόπους ή εκτροφές, που δεν συμπεριλαμβάνονται στην ανωτέρω αναφερόμενη σύμβαση με Φορέα Πιστοποίησης και Ελέγχου μέχρι και την ημερομηνία έκδοσης της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος, είναι επιλέξιμοι προς ένταξη και στο υπομέτρο 11.1 «Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής» για τα εν λόγω αγροτεμάχια, βοσκοτόπους ή εκτροφές.

Ένας υποψήφιος δύναται να υποβάλει αίτηση στήριξης σε περισσότερες από μία δράσεις.

Ε. Δικαιούχοι των υπ' αριθ. 74/4119/13-01-2012 και 800/19605/17-02-2012 Προσκλήσεων Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος των δράσεων 1.1 «Βιολογική γεωργία» και 1.2 «Βιολογική κτηνοτροφία» του Μέτρου 214 του ΠΑΑ 2007-2013, αντίστοιχα, των οποίων οι συμβατικές υποχρεώσεις δεν έχουν λήξει κατά το χρόνο έκδοσης των Προσκλήσεων Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος του υπομέτρου 11.2, δύναται να υποβάλουν αίτηση στήριξης στο πλαίσιο του υπομέτρου 11.2. Στην περίπτωση αυτή, οι δεσμεύσεις τους εκκινούν από την επομένη της λήξης της σύμβασης που έχουν υπογράψει στο πλαίσιο των δράσεων 1.1 και 1.2 του Μέτρου 214 του ΠΑΑ 2007-2013, αντίστοιχα.

ΣΤ. Στην περίπτωση συνδυασμού μέτρων ή δράσεων ή δεσμεύσεων σε επίπεδο ενταγμένης εκμετάλλευσης – αγροτεμαχίων, οι επιτρεπόμενοι συνδυασμοί μεταξύ του Μέτρου 11 και των Μέτρων 10 «Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα», και 14 «Καλή μεταχείριση των ζώων» του ΠΑΑ 2014-2020, εμφανίζονται στο Παράρτημα Ι της παρούσας. Τα ύψη ενίσχυσης που προκύπτουν από το συνδυασμό, δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα ποσά στήριξης του Παραρτήματος ΙΙ του Καν. (ΕΕ) 1305/2013.

Άρθρο 7

Κριτήρια ένταξης εκμετάλλευσης

Τα κριτήρια για την ένταξη μιας εκμετάλλευσης στο Μέτρο 11 διακρίνονται σε:

α) κριτήρια επιλεξιμότητας, τα οποία πρέπει να συντρέχουν τόσο κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης όσο και καθ' όλη τη διάρκεια της δέσμευσης, και

β) κριτήρια επιλογής

A. Κριτήρια επιλεξιμότητας εκμετάλλευσης

Προκειμένου να ενταχθούν σε κάποια από τις δράσεις του Μέτρου 11, τα αιτούμενα προς ένταξη αγροτεμάχια, βοσκότοποι και ζωικό κεφάλαιο, κατά περίπτωση, πρέπει να πληρούν τα παρακάτω κριτήρια επιλεξιμότητας:

1. Να είναι δηλωμένα στην πλέον πρόσφατη ΕΑΕ του υποψηφίου. Στην περίπτωση των πολυετών καλλιεργειών, τα προς ένταξη στις δράσεις 11.1.1 και 11.2.1 αγροτεμάχια, θα πρέπει να είναι δηλωμένα στην πλέον πρόσφατη ΕΑΕ του ενδιαφερόμενου, με επιλέξιμη για τη δράση πολυετή καλλιέργεια ή συνδυασμό πολυετών καλλιεργειών. Επιπρόσθετα, σε ότι αφορά στις δενδρώδεις καλλιέργειες και στους αμπελώνες, οι καλλιέργειες θα πρέπει να βρίσκονται σε παραγωγική ηλικία.
2. Να κατέχονται νόμιμα κατά την ένταξη, και για κάθε έτος, καθ' όλη την περίοδο δέσμευσης.
3. Ειδικά για τις δράσεις του υπομέτρου 11.2, να περιλαμβάνονται μέχρι και την ημερομηνία έκδοσης της Πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε ενεργή σύμβαση με ΟΕ&Π, και:
  - α) βρίσκονται σε στάδιο βιολογικής παραγωγής, ή
  - β) βρίσκονται σε στάδιο μετατροπής από τη συμβατική στη βιολογική γεωργία κατά την ημερομηνία έκδοσης της Πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, δεδομένου ότι στη φάση μετατροπής εφαρμόζονται ήδη οι διατάξεις του Καν.(ΕΚ) 834/2007 περί βιολογικού τρόπου παραγωγής, ή
  - γ) βρίσκονται σε στάδιο υποβιβασμού κατά την ημερομηνία έκδοσης της Πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
4. Αποκλείονται από την ένταξη αγροτεμάχια τα οποία:
  - α) είναι ενταγμένα στο μέτρο της δάσωσης γεωργικών γαιών,
  - β) είναι ενταγμένα σε άλλες μη συμβατές, σε επίπεδο ενταγμένης εκμετάλλευσης-αγροτεμαχίου, δράσεις των μέτρων 10, 11 και 14, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 6 της παρούσας,
  - γ) είναι συνιδιόκτητα, με την έννοια της δήλωσης του αγροτεμαχίου με ποσοστό συνιδιοκτησίας μικρότερο του 100% στην πλέον πρόσφατη ΕΑΕ του υποψηφίου.
5. Το ελάχιστο μέγεθος των υπό ένταξη αγροτεμαχίων/βοσκοτόπων ανέρχεται σε 0,1 Ha (εκτάρια), το οποίο πρέπει να διατηρείται σταθερό καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης. Το ελάχιστο μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης ανέρχεται σε 0,3 Ha για

τις πολυετείς καλλιέργειες, σε 0,2 Ha για τις ετήσιες καλλιέργειες και σε 0,3 Ha για τις μικτές εκμεταλλεύσεις.

Όσον αφορά την καλλιεργητική ομάδα «Ελαιοκομία», η ελάχιστη πυκνότητα φύτευσης των υπό ένταξη ελαιοτεμαχίων ανέρχεται σε 80 ελαιόδεντρα/Ha, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι πρόκειται για συστηματικό ελαιώνα. Ελαιώνες με πυκνότητα φύτευσης μικρότερη των 80 ελαιόδεντρων/Ha, δεν είναι επιλέξιμοι προς ένταξη στο Μέτρο.

6. Επιλέξιμα για ενίσχυση είναι τα βοοειδή άνω των 6 μηνών και τα αιγοπρόβατα άνω των 12 μηνών, τα οποία έχουν σημειωθεί σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία

B. Κριτήρια επιλογής εκμετάλλευσης

Οι υποψήφιοι, οι εκμεταλλεύσεις των οποίων πληρούν καταρχήν τα κριτήρια επιλεξιμότητας της προηγούμενης παραγράφου για κάθε δράση, κατατάσσονται βάσει κριτηρίων επιλογής. Δεδομένης της σημαντικής βιοποικιλότητας που υποστηρίζουν οι περιοχές του δικτύου NATURA 2000 και οι εκτάσεις γεωργικής γης Υψηλής Φυσικής Αξίας (High Nature Value, HNV) και εφόσον ο συνολικός προϋπολογισμός των αιτήσεων στήριξης στη δράση είναι μεγαλύτερος του προκυρηχθέντος ποσού, ισχύουν τα κάτωθι βαθμολογικά κριτήρια επιλογής, τα οποία είναι κοινά για όλες τις δράσεις του Μέτρου.

M11: Βιολογική Γεωργία

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	
1. Οι εκμεταλλεύσεις που έστω και ένα τμήμα τους βρίσκεται σε προστατευόμενη περιοχή (περιοχές NATURA, θεσμοθετημένες περιοχές εθνικών πάρκων) εντάσσονται κατά προτεραιότητα στη δράση	1.1	Οι εκμεταλλεύσεις που τουλάχιστον το 10% της έκτασής τους βρίσκεται σε προστατευόμενη περιοχή (περιοχές NATURA, θεσμοθετημένες περιοχές εθνικών πάρκων) εντάσσονται κατά προτεραιότητα στις δράσεις	NAI	30
			OXI	0
2. Οι υπόλοιπες εκμεταλλεύσεις (εκτός περιοχών NATURA) κατατάσσονται με βάση το χαρακτηρισμό της περιοχής ως Υψηλής Φυσικής Αξίας (HNV)	2.1	Έκταση γεωργικής γης Υψηλής Φυσικής Αξίας (HNV) μεγαλύτερη του 50% της συνολικής υπό ένταξη έκτασης	10	
		Έκταση γεωργικής γης Υψηλής Φυσικής Αξίας (HNV) σε ποσοστό από 10% έως και 50% της συνολικής υπό ένταξη έκτασης	5	

Τα μόρια των ως άνω κριτηρίων επιλογής δεν αθροίζονται, όπως προκύπτει και από την περιγραφή της αρχής των κριτηρίων αξιολόγησης/επιλογής του παραπάνω πίνακα.

Άρθρο 8

Γραμμή βάσης - Δεσμεύσεις δικαιούχων

Α. Οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν, κατ' έτος και καθ' όλη τη διάρκεια των δεσμεύσεών τους, τη γραμμή βάσης της δράσης, όπως αυτή ορίζεται στο Παράρτημα ΙΙ της παρούσας.

Β. Οι δεσμεύσεις για τους δικαιούχους εκκινούν από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης Πράξεων του Μέτρου 11 που τους περιλαμβάνει. Ειδικότερα, στην περίπτωση έκδοσης της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος του υπομέτρου 11.2 σε χρόνο κατά τον οποίο δεν έχουν λήξει οι συμβατικές υποχρεώσεις των δικαιούχων των υπ' αριθ. 74/4119/13-01-2012 και 800/19605/17-02-2012 Προσκλήσεων του Μέτρου 214 του ΠΑΑ 2007-2013, για τα ενταγμένα στις δράσεις 1.1 «Βιολογική γεωργία» και 1.2 «Βιολογική κτηνοτροφία» αγροτεμάχια, βοσκότοπους ή εκτροφές, αντίστοιχα, οι δεσμεύσεις τους, σε περίπτωση ένταξής τους στο πλαίσιο των δράσεων του υπομέτρου 11.2, εκκινούν από την επομένη της λήξης της σύμβασης στο πλαίσιο των δράσεων 1.1 και 1.2 του Μέτρου 214 του ΠΑΑ 2007-2013, αντίστοιχα.

Γ. Οι δικαιούχοι δεσμεύονται:

1. Να διατηρούν σταθερό το μέγεθος της έκτασης των αγροτεμαχίων / βοσκοτόπων και το είδος των ζώων με τα οποία εντάχθηκαν στο μέτρο, πλην των περιπτώσεων ανωτέρας βίας – εξαιρετικών περιστάσεων.
2. Να διατηρούν σταθερά τα αγροτεμάχια με τα οποία έχουν ενταχθεί στο μέτρο, καθώς δεν επιτρέπεται η αλλαγή των αγροτεμαχίων για τα οποία έχουν αναληφθεί οι δεσμεύσεις της παρούσας, πλην των περιπτώσεων ανωτέρας βίας – εξαιρετικών περιστάσεων.
Στην περίπτωση των βοσκοτόπων, τμήματα αυτών δύνανται να ανανεώνονται με τμήματα άλλων βοσκοτόπων.
3. Να τηρούν τις απαιτήσεις της βιολογικής γεωργίας, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 834/2007 του Συμβουλίου, τον Καν. (ΕΚ) 889/2008 της Επιτροπής, και τις εθνικές διατάξεις που εκδίδονται για την εκτέλεση εφαρμογής αυτών, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, με την προϋπόθεση της τήρησης της λοιπής εθνικής και ενωσιακής

νομοθεσίας για τις αντίστοιχες συμβατικές καλλιέργειες, εκτροφές και τα προϊόντα τους, καθ' όλη τη διάρκεια της δέσμευσης.

4. Να υποβάλλουν κατ' έτος αίτηση πληρωμής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14 της παρούσας.
5. Να δέχονται και να διευκολύνουν όλους τους προβλεπόμενους ελέγχους από τα αρμόδια εθνικά και ενωσιακά ελεγκτικά όργανα.
6. Να τηρούν φάκελο δικαιούχου, όπως ορίζεται στο σημείο 22 του άρθρου 4 της παρούσας, ο οποίος φυλάσσεται για τρία (3) επιπλέον έτη μετά την ολοκλήρωση των δεσμεύσεων
7. Οι δεσμεύσεις για τους δικαιούχους του υπομέτρου 11.2 είναι πενταετούς διάρκειας, με δυνατότητα ετήσιας παράτασης μετά τη λήξη της αρχικής περιόδου και μετά από σχετική πρόσκληση.
8. Οι δεσμεύσεις για τους δικαιούχους του υπομέτρου 11.1 είναι τριετούς διάρκειας. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της τριετούς δέσμευσής τους για μετατροπή του συστήματος καλλιέργειας/εκτροφής σε βιολογική, μπορούν, εφ' όσον το επιθυμούν και μετά από σχετική πρόσκληση, να ενταχθούν στις αντίστοιχες δράσεις του υπομέτρου 11.2.
9. Οι δικαιούχοι του υπομέτρου 11.1 δεσμεύονται να καταρτιστούν στις βιολογικές καλλιεργητικές πρακτικές και μεθόδους μέσω του Μέτρου 01 «Δράσεις μετάδοσης γνώσεων και ενημέρωσης» του ΠΑΑ 2014-2020, κατά τη διάρκεια της τριετούς δέσμευσης.
10. Οι δικαιούχοι των δράσεων του υπομέτρου 11.1, υποχρεούνται να συνάψουν σύμβαση με ΟΕ&Π εντός χρονικού διαστήματος δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία δημοσιοποίησης των οριστικών πινάκων της πρόσκλησης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα άρθρα 12 και 13 της παρούσας.

Άρθρο 9

Ύψος ενίσχυσης

Τα ετήσια ύψη ενίσχυσης ανά δράση περιγράφονται στους παρακάτω πίνακες.

Δράση 11.1.1: Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία

Τα μέγιστα ετήσια ύψη ενίσχυσης ανά είδος καλλιέργειας περιγράφονται στον Πίνακα Α, ως ακολούθως:

Πίνακας Α: Μέγιστο ύψος ενίσχυσης σε €/Ha/έτος για τη δράση 11.1.1

ΕΙΔΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΑΠΩΛΕΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΔΑΠΑΝΕΣ		ΜΕΓΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ €/Ha/έτος
	Με περίοδο μετατροπής	Εργαστηριακές αναλύσεις (πρόσθετο κόστος)	Πιστοποίηση (κόστος συναλλαγής)	Με περίοδο μετατροπής
Ελαιοκομία	629	50	-	679
Σταφίδα	669	50	-	719
Επιτραπέζια σταφύλια	850	50	-	900
Σταφύλια οινοποιήσιμα	795	50	-	845
Μηλοειδή	594	50	-	644
Πυρηνόκαρπα	850	50	-	900
Εσπεριδοειδή	295	50	-	345
Αραβόσιτος κτηνοτροφικός	550	50	-	600
Αραβόσιτος εδώδιμος	513	50	-	563
Χειμερινά σιτηρά	72	50	-	122
Ρύζι	321	50	-	371
Μηδική , τριφύλλι	535	50	-	585
Άλλα κτηνοτροφικά ψυχανθή	380	50	-	430
Όσπρια	406	50	-	456
Βαμβάκι	446	50	-	496
Λινάρι, ελαιοκράμβη, Ηλίανθος, Σόργο και άλλες αροτραίες καλλιέργειες	479	50	-	529
Αρωματικά- Φαρμακευτικά φυτά	550	50	-	600

Δράση 11.2.1: Ενισχύσεις για τη διατήρηση σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία

Τα μέγιστα ετήσια ύψη ενίσχυσης ανά είδος καλλιέργειας περιγράφονται στον Πίνακα Β, ως ακολούθως:

Πίνακας Β: Μέγιστο ύψος ενίσχυσης σε €/Ha/έτος για τη δράση 11.2.1

ΕΙΔΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΑΠΩΛΕΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΔΑΠΑΝΕΣ		ΜΕΓΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ €/Ha/έτος
		Εργαστηριακές αναλύσεις (πρόσθετο κόστος)	Πιστοποίηση (κόστος συναλλαγής)	
	Χωρίς περίοδο μετατροπής			Χωρίς περίοδο μετατροπής
Ελαιοκομία	415	50	40	505
Σταφίδα	483	50	103	636
Επιτραπέζια σταφύλια	735	50	115	900
Σταφύλια οινοποιήσιμα	499	50	108	657
Μηλοειδή	394	50	88	532
Πυρηνόκαρπα	766	50	84	900
Εσπεριδοειδή	225	50	59	334
Αραβόσιτος κτηνοτροφικός	516	50	34	600
Αραβόσιτος εδώδιμος	452	50	42	544
Χειμερινά σιτηρά	51	50	19	120
Ρύζι	311	50	85	446
Μηδική, τριφύλλι	506	50	18	574
Άλλα κτηνοτροφικά ψυχανθή	353	50	88	491
Όσπρια	353	50	88	491
Βαμβάκι	431	50	35	516
Λινάρι, ελαιοκράμβη, Ηλίανθος, Σόργο και άλλες αροτραίες καλλιέργειες	336	50	107	493
Αρωματικά- Φαρμακευτικά φυτά	375	50	175	600

Δράση 11.1.2: Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία

Τα ετήσια ύψη ενίσχυσης για πυκνότητα βόσκησης 1ΜΖΚ/Ηα, περιγράφονται στον Πίνακα Γ, ως ακολούθως:

Πίνακας Γ: Ύψος ενίσχυσης σε €/Ηα/έτος για τη δράση 11.1.2

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΖΩΟΥ	ΔΙΑΦΥΓΤΟΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	ΚΟΣΤΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	ΜΕΓΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ €/Ηα/έτος
		ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	
Αιγοπρόβατα	211	-	211
Βοοειδή με κρεατοπαραγωγική/μικτή κατεύθυνση	267	-	267
Βοοειδή με γαλακτοπαραγωγική κατεύθυνση	333	-	333

Δράση 11.2.2 : Ενισχύσεις για τη διατήρηση σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία

Τα μέγιστα ετήσια ύψη ενίσχυσης για πυκνότητα βόσκησης 1ΜΖΚ/Ηα, περιγράφονται στον Πίνακα Δ, ως ακολούθως:

Πίνακας Δ: Μέγιστο ύψος ενίσχυσης σε €/Ha/έτος για τη δράση 11.2.2

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΖΩΟΥ	ΔΙΑΦΥΓΟΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	ΚΟΣΤΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	ΜΕΓΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ €/Ha/έτος
		ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	
Αιγοπρόβατα	211	36	247
Βοοειδή με κρεατοπαραγωγική/μικτή κατεύθυνση	267	13	280
Βοοειδή με γαλακτοπαραγωγική κατεύθυνση	333	14	347

Τα ύψη ενίσχυσης των πινάκων Γ και Δ, έχουν υπολογιστεί για πυκνότητες βόσκησης 1ΜΖΚ ανά εκτάριο (Ha). Εφόσον η πυκνότητα βόσκησης για την ενταγμένη εκμετάλλευση είναι μικρότερη του 1ΜΖΚ ανά εκτάριο (Ha), η ενίσχυση ανά εκτάριο (Ha) υπολογίζεται με τον πολλαπλασιασμό της πυκνότητας βόσκησης με την αντίστοιχη ενίσχυση του σχετικού πίνακα. Εφόσον η πυκνότητα βόσκησης της ενταγμένης εκμετάλλευσης είναι μεγαλύτερη του 1ΜΖΚ ανά εκτάριο (Ha), η ενίσχυση ανά εκτάριο (Ha) δεν μεταβάλλεται και αντιστοιχεί σε εκείνη του σχετικού πίνακα.

Οι δαπάνες που αφορούν εργαστηριακές αναλύσεις και πιστοποίηση, υπολογίζονται και καταβάλλονται μόνο εφόσον πραγματοποιηθούν και πιστοποιηθούν με παραστατικά (Παραστατικά Συμμόρφωσης Ειδικών Διατάξεων) του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ΚΦΑΣ), σε ετήσια βάση και μέχρι το ύψος που αναφέρεται στους Πίνακες του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

Άρθρο 10

Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος – Δημοσιοποίηση του Προγράμματος

1. Η ΕΥΔ ΠΑΑ ενημερώνει τον ΕΦΔ για την έκδοση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, καθορίζοντας το συνολικό ποσό της δημόσιας δαπάνης.

2. Ο ΕΦΔ προωθεί προς υπογραφή στο Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του ΥπΑΑΤ, σχέδιο πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, για την υποβολή αιτήσεων στήριξης από τους υποψηφίους.
3. Στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ορίζονται τα κατωτέρω:
- οι προκηρυσσόμενες δράσεις,
  - το συνολικό ποσό της δημόσιας ενίσχυσης καθώς και τα ύψη και τα ποσοστά ενίσχυσης,
  - οι αρμόδιοι φορείς,
  - οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια επιλεξιμότητας που πρέπει να πληρούν οι δυνητικοί δικαιούχοι και εκμεταλλεύσεις καθώς και τα σχετικά κριτήρια επιλογής της δράσης,
  - ο τόπος και οι προθεσμίες υποβολής των αιτήσεων στήριξης,
  - η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων στήριξης,
  - οι ακολουθούμενες διαδικασίες σύμφωνα με το εγκεκριμένο ΣΔΕ,
  - οι δεσμεύσεις των δικαιούχων,
  - οι προβλεπόμενες μειώσεις - κυρώσεις και η διαδικασία υπολογισμού πληρωμής,
  - η ενημέρωση των υποψηφίων ότι τα στοιχεία τους θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 111 του Καν.(ΕΕ) 1306/2013 και ότι τα στοιχεία ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της χώρας. Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ και του Καν. (ΕΚ) 45/2001 περί προστασίας των δεδομένων.
4. Μετά την έκδοση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και με ευθύνη του ΕΦΔ, αυτή αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ, ώστε να εξασφαλίζεται ότι όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι έλαβαν εγκαίρως γνώση της ύπαρξης και του περιεχομένου της. Επιπλέον, διαβιβάζεται:
- Στις αιρετές Περιφέρειες της χώρας
  - Στον ΟΠΕΚΕΠΕ ώστε να τη διαβιβάσει στις κατά τόπους περιφερειακές του υπηρεσίες, οι οποίες με τη σειρά τους να τη διαβιβάσουν στους Δήμους της περιοχής ευθύνης τους
  - Στο ΓΕΩΤΕΕ

με την επισήμανση ότι αυτή πρέπει να δημοσιοποιηθεί με κάθε πρόσφορο μέσο, με στόχο την ευρεία δημοσιοποίησή της.

Σε κάθε περίπτωση, τηρείται αρχείο με τα αποδεικτικά στοιχεία δημοσιοποίησης της πρόσκλησης.

Το κείμενο που δημοσιεύεται μπορεί να αποτελεί περίληψη της πλήρους πρόσκλησης και να παραπέμπει σε αναλυτικό πληροφοριακό υλικό, το οποίο τίθεται στη διάθεση των

υποψηφίων σε έντυπη ή/και σε ηλεκτρονική μορφή, είτε από την έδρα των εμπλεκόμενων φορέων, είτε μέσω του διαδικτύου.

Όπου ενδείκνυται, λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα δημοσιοποίησης με τη συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων, όπως π.χ. οργάνωση ανοιχτών ημερίδων ενημέρωσης, οργάνωση Γραφείου Υποστήριξης (Help Desk) ώστε να παρέχονται κατά ενιαίο και τυποποιημένο τρόπο πληροφορίες προς τους δυνητικούς δικαιούχους, κτλ.

5. Με ευθύνη του ΕΦΔ, τα στοιχεία της πρόσκλησης καταχωρίζονται στο ΟΠΣΑΑ. Με κατάλληλη υπηρεσία διαδικτύου που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ, τα στοιχεία της πρόσκλησης μεταφέρονται στο ΠΣ, ώστε να χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη της εφαρμογής που θα επιτρέπει την ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων στήριξης.

Άρθρο 11

Υποβολή αιτήσεων στήριξης

1. Υποβολή αίτησης στήριξης από τους υποψηφίους:

Προκειμένου οι υποψήφιοι να ενταχθούν στη δράση, υποβάλλουν ηλεκτρονικά αίτηση στήριξης, μέσω του ΠΣ, όπως ορίζεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Εφόσον η ηλεκτρονική αίτηση στήριξης υποβληθεί επιτυχώς, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης, από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της υποβολής.

Ο υποψήφιος εκτυπώνει την οριστικοποιημένη αίτηση, την υπογράφει και επισυνάπτει ηλεκτρονικά στο ΠΣ την πρώτη σελίδα της αίτησης με την υπογραφή του. Το υπογεγραμμένο αντίτυπο τηρείται και φυλάσσεται μαζί με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά εκ μέρους του υποψηφίου στον φάκελο του δικαιούχου, ενώ ο φάκελος τηρείται εκ μέρους του ΕΦΔ σε ηλεκτρονική μορφή. Ο υποψήφιος υποχρεούται να προσκομίζει τα πρωτότυπα παραστατικά σε οποιοδήποτε έλεγχο του ζητηθεί.

Το σύνολο των δικαιολογητικών της αίτησης στήριξης, αναρτώνται από τον υποψήφιο σε ηλεκτρονική μορφή στο ΠΣ, κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης. Τυχόν δικαιολογητικά που, σύμφωνα με την πρόσκληση δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά, υποβάλλονται σε έντυπη μορφή στις κατά τόπους περιφερειακές υπηρεσίες του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τήρηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας της δράσης και υποβάλλονται ως συνοδευτικά της αίτησης στήριξης, για το σύνολο των δράσεων, περιγράφονται αναλυτικά στην Πρόσκληση.

Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης στο ΠΣ, η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου και η εμπρόθεσμη οριστικοποίησή της, ανήκει στην αποκλειστική ευθύνη του υποψηφίου.

Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, οι υποψήφιοι αποδέχονται την περαιτέρω επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων συμπεριλαμβανομένων. Σε κάθε περίπτωση, διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων.

2. Για την αίτηση στήριξης, ισχύουν επίσης τα παρακάτω:

Ο ΟΠΕΚΕΠΕ έχει τη δικαιοδοσία να ζητήσει επιπλέον δικαιολογητικά, σε περίπτωση που υπάρχουν αμφιβολίες για την ορθότητα των όσων δηλώνουν οι υποψήφιοι στην αίτηση στήριξής τους.

Η κάθε αίτηση στήριξης απευθύνεται σε μια από τις κατά τόπους περιφερειακές υπηρεσίες του ΟΠΕΚΕΠΕ, ανεξαρτήτως αν η εκμετάλλευση βρίσκεται σε περισσότερους του ενός νομούς. Στην τελευταία περίπτωση, η αίτηση στήριξης υποβάλλεται στην κατά τόπο περιφερειακή υπηρεσία του ΟΠΕΚΕΠΕ, η οποία βρίσκεται στον τόπο υποβολής της ΕΑΕ του αιτούντος.

Για τις ανάγκες των κριτηρίων ένταξης της δράσης, η πιστοποίηση, τόσο του ποσοστού της προτεινόμενης προς ένταξη εκμετάλλευσης που βρίσκεται εντός προστατευόμενης περιοχής (περιοχές NATURA, θεσμοθετημένες περιοχές εθνικών πάρκων) ή/και η οποία αποτελεί έκταση γεωργικής γης Υψηλής Φυσικής Αξίας (HNV), όσο και της κατοχής της ιδιότητας του ενεργού γεωργού εκ μέρους του υποψηφίου, γίνεται μηχανογραφικά.

3. Διόρθωση – ανάκληση των αιτήσεων στήριξης πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής τους:

Οι υποψήφιοι μπορούν να διορθώνουν την αίτηση στήριξης και τα συνυποβληθέντα δικαιολογητικά, ακόμη και μετά την οριστική υποβολή της, εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση. Για το σκοπό αυτό οι υποψήφιοι ακολουθούν τη διαδικασία που προβλέπεται στο σημείο 2 του παρόντος άρθρου. Εφόσον η διόρθωση αφορά σε δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί σε έντυπη μορφή, αυτά υποβάλλονται εκ νέου προκειμένου να αντικαταστήσουν τα αρχικώς υποβληθέντα αντίστοιχα δικαιολογητικά.

Οι υποψήφιοι δύνανται επίσης να ανακαλέσουν την αίτηση στήριξης εν όλο ή εν μέρει μετά από αίτημά τους, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καν.(ΕΕ) 809/2014 της Επιτροπής. Το εν λόγω αίτημα ανάκλησης, επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρίσκονταν πριν υποβάλλει τα εν λόγω έγγραφα ή τμήματα των εν λόγω εγγράφων τα οποία ανακαλεί.

Άρθρο 12

Διοικητικός έλεγχος αιτήσεων στήριξης

A. Προσωρινοί πίνακες

Μετά την υποβολή των αιτήσεων στήριξης, ο ΕΦΔ, μέσω της διοικητικής υποστήριξης του ΟΠΕΚΕΠΕ, προβαίνει στο διοικητικό έλεγχο του συνόλου των αιτήσεων στήριξης.

Ο διοικητικός έλεγχος διενεργείται μηχανογραφικά στο σύνολο των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης, και περιλαμβάνει διασταυρωτικούς ελέγχους με άλλες βάσεις δεδομένων (π.χ. ΟΣ, ΚΕΠΥΟ, ΗΒΔ, κλπ.).

Ο έλεγχος των αιτήσεων στήριξης-περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα παρακάτω:

- το εμπρόθεσμο της υποβολής·
- την πληρότητα της αίτησης·
- την κάλυψη των κριτηρίων επιλεξιμότητας·
- τη βαθμολόγηση της αίτησης με βάση τα κριτήρια επιλογής·
- τον προσδιορισμό του μέγιστου αιτούμενου ποσού ενίσχυσης για ολόκληρη την περίοδο της δέσμευσης.

Ο έλεγχος κάθε αίτησης στήριξης οφείλει να ολοκληρώνεται, συμπεριλαμβανομένης της μοριοδότησης της αίτησης βάσει των κριτηρίων επιλογής και του προσδιορισμού του ποσού ενίσχυσης, ακόμα και αν η αίτηση στήριξης δεν πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας.

Επιτόπιος έλεγχος κατά την αξιολόγηση της αίτησης στήριξης, πραγματοποιείται μόνον σε περιπτώσεις καταγγελιών ή υπονοιών για απάτη, με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 16 της παρούσας.

Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου, ο ΟΠΕΚΕΠΕ δύναται να ζητήσει την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων, εντός χρονικού διαστήματος που θα προσδιορίζεται στην πρόσκληση

Βάσει των ανωτέρω, για το σύνολο των αιτήσεων στήριξης που έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης, δημιουργείται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ μέσω του ΠΣ, προσωρινός

πίνακας παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης. Οι παραδεκτές αιτήσεις κατατάσσονται με φθίνουσα βαθμολογική σειρά.

Στον προσωρινό πίνακα επισημαίνονται:

- οι αιτήσεις που επιλέγονται προς στήριξη, ο μέγιστος προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης, και τα στοιχεία των αιτήσεων, έτσι όπως διαμορφώθηκαν από το διοικητικό έλεγχο (αιτούμενη έκταση-είδος καλλιέργειας/εκτροφής).
- οι αιτήσεις που δεν επιλέγονται προς στήριξη, οι λόγοι απόρριψής τους, συμπεριλαμβανομένης της απόρριψης λόγω υπέρβασης του προϋπολογισμού της πρόσκλησης, και ο μέγιστος προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης..
- η δυνατότητα υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής, κατά την έννοια του άρθρου 25 του Ν. 2690/1999, καθώς και η επισημάνση ότι η οριστική κρίση γίνεται μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης των ενδικοφανών προσφυγών που ενδεχομένως θα υποβληθούν.
- Το χρονικό διάστημα για την υποβολή των ενδικοφανών προσφυγών.

Β. Δημοσιοποίηση προσωρινών πινάκων

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης και κατάταξης των αιτήσεων στήριξης, οι προσωρινοί πίνακες αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ, του ΠΑΑ και του ΟΠΕΚΕΠΕ και η ανάρτησή τους δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο.

Παράλληλα, ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχουν δηλώσει στην αίτησή τους, για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης και τους τρόπους πρόσβασής τους στους πίνακες. Σε κάθε περίπτωση, τηρείται αρχείο με τα αποδεικτικά στοιχεία δημοσιοποίησης των προσωρινών πινάκων.

Γ. Ενδικοφανείς προσφυγές

Οι υποψήφιοι δύνανται να υποβάλλουν ενδικοφανή προσφυγή μέσω του ΠΣ κατά των αποτελεσμάτων του προσωρινού πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία που αναγράφεται στους πίνακες παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων. Στην προσφυγή του, ο υποψήφιος οφείλει να αναφέρει αναλυτικά τους λόγους υποβολής της προσφυγής καθώς και να επισυνάψει ηλεκτρονικά οποιοδήποτε επιπλέον δικαιολογητικό προκειμένου να αποδείξει το αληθές των λόγων του.

Οι ενδικοφανείς προσφυγές εξετάζονται και αξιολογούνται από τριμελείς επιτροπές, που συγκροτούνται με απόφαση του ΟΠΕΚΕΠΕ, σύμφωνα με σχετική διευκρινιστική εγκύκλιο του τελευταίου.

Σε κάθε περίπτωση εξασφαλίζεται ότι πρόσωπα που έχουν λειτουργήσει ως ελεγκτές αίτησης στήριξης, δεν συμμετέχουν στη διαδικασία εξέτασης προσφυγής που αφορά τη συγκεκριμένη αίτηση στήριξης. Οι αποφάσεις λαμβάνονται σύμφωνα με την πλειοψηφική γνώμη των παρόντων μελών.

Τα τελικά αποτελέσματα της αξιολόγησης των προσφυγών θεωρούνται οριστικά και καταχωρούνται στο ΠΣ, ώστε να οριστικοποιηθεί ο πίνακας παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης. Ο ΕΦΔ προβαίνει στην ένταξη των πράξεων για τις παραδεκτές αιτήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 11 της παρούσας.

Οι προσφυγές των υποψηφίων οι αιτήσεις των οποίων έχουν συμπεριληφθεί στους Προσωρινούς Πίνακες Αποτελεσμάτων, υποβάλλονται στο ΠΣ.

Για τις προσφυγές που δεν κρίθηκαν βάσιμες, οι προσφεύγοντες ενημερώνονται μέσω της ανάρτησης των οριστικών πινάκων μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης.

Δ. Υπερδέσμευση

Μετά την αξιολόγηση των προσφυγών, ο ΕΦΔ προβαίνει, εφόσον απαιτείται, σε υπερδέσμευση του ποσού της πρόσκλησης με σκοπό:

- την ένταξη στη δράση των μη παραδεκτών αιτήσεων του προσωρινού πίνακα, οι οποίες μετά την εξέταση της σχετικής προσφυγής, κρίθηκαν παραδεκτές
- την προσαρμογή των στοιχείων των παραδεκτών αιτήσεων του προσωρινού πίνακα, για τις οποίες οι σχετικές προσφυγές κρίθηκαν βάσιμες

Το ποσό της συνολικής δημόσιας ενίσχυσης μετά την υπερδέσμευση, μπορεί να ανέλθει έως το 110% της συνολικής δημόσιας ενίσχυσης που καθορίζεται στην πρόσκληση. Στην περίπτωση που το ποσοστό αυτό δεν επαρκεί για την κάλυψη των ανωτέρω ενεργειών ή και σε άλλες πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις, δύναται να αυξηθεί. Η εν λόγω αύξηση του προϋπολογισμού απαιτεί την έγκριση της ΕΥΔ ΠΑΑ, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος από τον ΕΦΔ προς την ΕΥΔ ΠΑΑ. Σε κάθε περίπτωση, εξασφαλίζεται η ένταξη όλων των αιτήσεων που μετά την εξέταση της σχετικής προσφυγής, συγκεντρώνουν βαθμολογία μεγαλύτερη ή ίση της τελευταίας πράξης που επιλέχθηκε προς στήριξη στον προσωρινό πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης.

Ε. Κατάρτιση οριστικού πίνακα και δημοσιοποίηση αυτού

1. Μετά την οριστικοποίηση του πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης, ο ΟΠΕΚΕΠΕ ενημερώνει μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου την ΕΥΕ ΠΑΑ και τον ΕΦΔ για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης.

Για την διασφάλιση της ορθής εκτέλεσης των διαδικασιών ένταξης, ο ΕΦΔ διενεργεί δειγματοληπτικούς ελέγχους επί των διαδικασιών διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης, της σύνταξης του προσωρινού πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων, της αξιολόγησης των προσφυγών και της σύνταξης του οριστικού πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης της δράσης, πριν την δημοσιοποίηση αυτού και την έκδοση απόφασης ένταξης.

2. Για την ενημέρωση των υποψηφίων σχετικά με τη δημοσιοποίηση των οριστικών πινάκων παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης, ακολουθείται η διαδικασία που περιγράφεται στην περίπτωση των προσωρινών πινάκων.
3. Το σύνολο των υποβληθεισών αιτήσεων, μαζί με τα αντίστοιχα αποτελέσματα των διοικητικών ελέγχων, τα αποτελέσματα των ενδικοφανών προσφυγών μεταφέρεται από το ΠΣ στο ΟΠΣΑΑ, με χρήση κατάλληλης υπηρεσίας διαδικτύου.

Άρθρο 13

Διαδικασία Έκδοσης Απόφασης Ένταξης Πράξεων - Ανάκληση - Τροποποίηση

Α. Διαδικασία Έκδοσης Απόφασης Ένταξης Πράξεων

1. Για τις αιτήσεις που επιλέχθηκαν προς στήριξη (παραδεκτές αιτήσεις στήριξης), ο ΕΦΔ εκδίδει Απόφαση Ένταξης Πράξεων, το σχέδιο της οποίας παράγεται από το ΟΠΣΑΑ με βάση τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις σχετικές αιτήσεις και τα αποτελέσματα του διοικητικού ελέγχου αυτών.
2. Ειδικά για τους δικαιούχους του υπομέτρου 11.1, εκδίδεται Απόφαση Ένταξης Πράξεων, χωρίς να ελεγχθεί η τήρηση της δέσμευσης σύναψης σύμβασης με ΟΕ&Π, η ύπαρξη και το εμπρόθεσμο της οποίας θα ελεγχθούν μηχανογραφικά, σε χρόνο μεταγενέστερο, και σε κάθε περίπτωση πριν την καταβολή της ενίσχυσης.
3. Κάθε Απόφαση Ένταξης Πράξεων περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τους δικαιούχους και τα βασικά στοιχεία των αντίστοιχων πράξεων (ονοματεπώνυμο ή επωνυμία δικαιούχου, μέγιστος προϋπολογισμός πράξης, έδρα εκμετάλλευσης, επιλέξιμη έκταση, είδος εκτροφής) τις υποχρεώσεις/δεσμεύσεις των δικαιούχων, τη διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης, τους ελέγχους και τις μειώσεις-κυρώσεις.
4. Τελικός διατάκτης της Απόφασης Ένταξης Πράξεων είναι ο Γενικός Γραμματέας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του ΥΠΑΑΤ.

5. Η Απόφαση Ένταξης Πράξεων, με ευθύνη του ΕΦΔ, αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ, του ΠΑΑ και του ΟΠΕΚΕΠΕ και η ανάρτησή της δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο.
6. Οι δικαιούχοι θεωρείται ότι έλαβαν γνώση, με μόνη τη δημοσιοποίηση της Απόφασης Ένταξης Πράξης.
7. Σε κάθε περίπτωση, τηρείται αρχείο με τα αποδεικτικά στοιχεία δημοσιοποίησης της Απόφασης Ένταξης Πράξεων.
8. Η Απόφαση Ένταξης μεταφέρεται στο ΠΣ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ και παράγεται αυτόματα από το ΟΠΣΑΑ σχετικό Τεχνικό Δελτίο Πράξης.

B. Ανάκληση Ένταξης Πράξης

Μια ενταγμένη στο Μέτρο πράξη, δύναται ανακληθεί ανά πάσα στιγμή. Η διαπίστωση της ανάγκης ανάκλησης της ένταξης πράξης μπορεί να προκύψει:

1. Με την υποβολή αιτήματος από το δικαιούχο, σε εφαρμογή του άρθρου 3 του Καν.(ΕΕ) 809/2014, στο οποίο αναλύονται οι λόγοι αδυναμίας εκτέλεσης της πράξης σύμφωνα με τους όρους ένταξής της.
2. Μετά από διαπιστωμένη απάτη, βάσει απόφασης αρμόδιας δικαστικής αρχής.
3. Κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης της πράξης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται σοβαρές αποκλίσεις/εμπλοκές σε σχέση με την προγραμματισθείσα πρόοδο ή τους όρους ένταξής της. Ενδεικτικά και κατά περίπτωση, η διαδικασία δύναται να ενεργοποιείται εφόσον επιβάλλεται κατόπιν ελέγχων εθνικών ή ευρωπαϊκών ελεγκτικών οργάνων ή όταν διαπιστώνεται:
  - σοβαρή εμπλοκή στην ανάληψη νομικών δεσμεύσεων
  - μη αποδεκτή απόκλιση του φυσικού αντικειμένου
  - άλλη παράβαση του εθνικού ή κοινοτικού θεσμικού πλαισίου, η οποία διενεργείται από τον δικαιούχο δόλια και δεν επιδέχεται θεραπεία
  - η μη υπογραφή σύμβασης με ΟΕ&Π σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 12 της παρούσας.
4. Τελικός διατάκτης της Απόφασης Ανάκλησης Ένταξης Πράξεων είναι ο Γενικός Γραμματέας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών πόρων του ΥΠΑΑΤ, ο οποίος εξέδωσε τη σχετική απόφαση με την οποία η πράξη εντάχθηκε στο Μέτρο.

5. Ο ΕΦΔ αναρτά την Απόφαση Ανάκλησης Ένταξης Πράξεων στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», την αποστέλλει στο δικαιούχο ηλεκτρονικά και την κοινοποιεί στην ΕΥΕ ΠΑΑ και τον ΟΠΕΚΕΠΕ
6. Ο ΕΦΔ καταχωρίζει στο ΟΠΣΑΑ τα στοιχεία της Απόφασης Ανάκλησης Ένταξης Πράξεων. Σχετικά με τις αιτήσεις ανάκλησης όπως και ο διοικητικός έλεγχος αυτών καταχωρίζονται στο ΠΣ και μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ, μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ. Οι Αποφάσεις Ανάκλησης καταχωρίζονται στο ΟΠΣΑΑ από τον ΕΦΔ και ενημερώνεται το ΠΣ. Επιπλέον, στο ΟΠΣΑΑ ενημερώνονται από τον ΕΦΔ όλα τα δεδομένα που σχετίζονται με την ανάκτηση τυχόν καταβληθείσας ενίσχυσης.

Γ. Τροποποίηση πράξης - Τροποποίηση Απόφασης Ένταξης Πράξεων

Προκειμένου να υπάρξει ένα πλαίσιο ευελιξίας στην υλοποίηση των ενταγμένων πράξεων, διασφαλίζοντας παράλληλα την έγκαιρη ολοκλήρωση τους σε πλήρη συμφωνία με τους όρους και προϋποθέσεις της σχετικής απόφασης ένταξης, οι ενταγμένες πράξεις δύνανται να τροποποιούνται. Η διαπίστωση της ανάγκης τροποποίησης της πράξης μπορεί να προκύψει:

- Με την υποβολή αιτήματος τροποποίησης στοιχείων της πράξης από το δικαιούχο. Στο αίτημα θα πρέπει να αναφέρονται τα σημεία τροποποίησης και να τεκμηριώνονται επαρκώς οι λόγοι τροποποίησης στοιχείων της πράξης. Αντίστοιχο αίτημα υποβάλλεται και για τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Καν.(ΕΕ) 640/2014.
- Κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πράξης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται αλλαγές στα στοιχεία της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης, ή αποκλίσεις κατά την υλοποίηση της πράξης (λόγω διαχειριστικών προβλημάτων, εμπλοκών στην εκτέλεση της πράξης κ.α.).

Οι τροποποιήσεις μπορεί να αφορούν:

- τροποποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της πράξης
- αλλαγή στοιχείων του δικαιούχου (της νομικής μορφής, της επωνυμίας της επιχείρησης, επώνυμο, ΑΦΜ, κλπ.)
- μεταβιβάσεις εκμεταλλεύσεων ή τμημάτων αυτών

Τα αιτήματα τροποποίησης πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣ της δράσης και λαμβάνουν μοναδικό αριθμό και ημερομηνία οριστικοποίησης.

Με την ολοκλήρωση της υποβολής αιτήματος τροποποίησης από το δικαιούχο ή τη διαπίστωση της ανάγκης αλλαγής στοιχείων της πράξης, ο ΕΦΔ μέσω του ΠΣ εξετάζει τις διαφοροποιήσεις ιδίως ως προς:

- την επίπτωσή τους στα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής
- τη σκοπιμότητα της τροποποίησης

και στη συνέχεια, ο δικαιούχος ενημερώνεται για το αποτέλεσμα του αιτήματός του, πλην των μεταβιβάσεων.

Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να τηρούνται οι όροι και προϋποθέσεις ένταξης της πράξης και να μην αλλοιώνεται το αποτέλεσμα της αξιολόγησής της σε βαθμό που να καθιστά την πράξη μη επιλέξιμη.

Με βάση το αποτέλεσμα της εξέτασης, ο ΕΦΔ προβαίνει σε τροποποίηση του Τεχνικού Δελτίου Πράξης.

Μία φορά κατ' έτος και εφόσον έχουν τροποποιηθεί στα Τεχνικά Δελτία Πράξεων βασικά στοιχεία της Απόφασης Ένταξης Πράξεων, όπως:

- αλλαγή στοιχείων του δικαιούχου
- μεταβολές στον προϋπολογισμό και ειδικότερα:
- μείωση του συνολικού προϋπολογισμού της πράξης ή των πράξεων που περιλαμβάνονται στην ίδια απόφαση ένταξης σε ποσοστό άνω του 20%,

ο ΕΦΔ προβαίνει σε τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης Πράξεων.

Τα αιτήματα τροποποίησης και τα αποτελέσματα αξιολόγησης αυτών μεταφέρονται από το ΠΣ στο ΟΠΣΑΑ, με κατάλληλη υπηρεσία διαδικτύου που παρέχεται από το τελευταίο. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των αιτημάτων τροποποίησης, καταχωρίζεται στο ΟΠΣΑΑ από τον ΕΦΔ.

Για τις μεταβιβάσεις ισχύουν τα εξής:

- α) Σε περίπτωση μεταβίβασης ο διάδοχος αναλαμβάνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μεταβιβάζοντος που απορρέουν από την έννομη σχέση μεταξύ του μεταβιβάζοντος και της αρμόδιας αρχής, την οποία δημιουργεί η απόφαση ένταξης.
- β) Αποδέκτης της μεταβίβασης δύναται να είναι μόνο ένα πρόσωπο. Σε περίπτωση που ο αποδέκτης της μεταβίβασης δεν είναι δικαιούχος της εν λόγω δράσης, τότε ελέγχεται εάν στο πρόσωπό του συντρέχουν οι προϋποθέσεις περί δικαιούχων.

- γ) Σε περίπτωση που ο αποδέκτης της μεταβίβασης είναι ήδη δικαιούχος της δράσης σύμφωνα με άλλη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, τότε οι δεσμεύσεις για κάθε τμήμα της ενταγμένης εκμετάλλευσης τηρούνται χωριστά.

Λεπτομέρειες για την τροποποίηση πράξεων που σχετίζονται με μεταβίβαση ενταγμένων στο Μέτρο εκμεταλλεύσεων, δύνανται να καθορίζονται σε σχετική εγκύκλιο του ΕΦΔ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

Άρθρο 14

Αίτηση πληρωμής

A. Αίτηση πληρωμής

Για τη λήψη της κατ' έτος ενίσχυσης του Μέρους, οι δικαιούχοι υποβάλλουν ΕΑΕ μέχρι την 15^η Μαΐου κάθε έτους εφαρμογής, ή όπως προβλέπεται σε σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ, η οποία αποτελεί και αίτηση πληρωμής στο πλαίσιο δράσης του Μέρους 11.

Η ΕΑΕ υποβάλλεται από τον ίδιο τον δικαιούχο ή από εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του:

- είτε απευθείας στον ΟΠΕΚΕΠΕ, μέσω κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος,
- είτε μέσω ενός πιστοποιημένου φορέα υποδοχής αίτησης.

Οι αιτήσεις πληρωμής μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ, με κατάλληλη υπηρεσία διαδικτύου που παρέχεται από το τελευταίο.

B. Παραστατικά συμμόρφωσης ειδικών διατάξεων

Με σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ, ορίζεται για κάθε έτος εφαρμογής το χρονικό διάστημα ηλεκτρονικής υποβολής στο ΠΣ των παραστατικών συμμόρφωσης των ειδικών διατάξεων, καθώς και το χρονικό διάστημα εντός του οποίου, οι ΟΕ&Π μπορούν να καταχωρίσουν τα ευρήματά τους ως προς τη συμμόρφωση των δικαιούχων σύμφωνα με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία για τη βιολογική παραγωγή, και όπως αυτή περιγράφεται στην παρ. 2 του Άρθρου 15.

Γ. Διόρθωση προφανών σφαλμάτων στις αιτήσεις πληρωμής

Οι δικαιούχοι διατηρούν το δικαίωμα να διορθώνουν ή να τροποποιούν προφανή σφάλματα που περιέχονται στις αιτήσεις πληρωμής ή/και στα συνοδευτικά δικαιολογητικά, οποιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή τους, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Καν.(ΕΕ) 809/2014.

1. Για το σκοπό αυτό, υποβάλλουν τροποποιημένη αίτηση πληρωμής, ενδεχομένως μαζί με τα προς διόρθωση δικαιολογητικά, προς τον ΟΠΕΚΕΠΕ μέσω του ΠΣ, περιγράφοντας το προφανές σφάλμα και ζητώντας τη διόρθωση ή προσαρμογή της αίτησης πληρωμής ή/και των συνυποβαλλόμενων δικαιολογητικών.
2. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ, κατόπιν εξέτασης του αιτήματος του δικαιούχου, ή εάν διαπιστώσει προφανή σφάλματα κατά την εξέταση της αίτησης πληρωμής, αξιολογεί συνολικά τη συγκεκριμένη περίπτωση με σκοπό την αναγνώριση των προφανών σφαλμάτων και με την προϋπόθεση ότι ο αιτών ενήργησε «καλή τη πίστει».
3. Εφόσον ο ΟΠΕΚΕΠΕ αναγνωρίσει προφανή σφάλματα, ενεργεί ως ακολούθως:
  - α) Εφόσον ο διοικητικός έλεγχος πληρωμής έχει ολοκληρωθεί, αλλά η αίτηση που περιέχει προφανή σφάλματα δεν έχει περιληφθεί σε παρτίδα πληρωμής, τότε τροποποιείται η εν λόγω αίτηση πληρωμής
  - β) Αν ο διοικητικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί και η αίτηση πληρωμής που περιέχει τα προφανή σφάλματα, έχει περιληφθεί σε παρτίδα πληρωμής αλλά δεν έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση, τότε τροποποιείται η εν λόγω αίτηση πληρωμής, αφού αυτή εξαιρεθεί από την παρτίδα με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ.
  - γ) Αν έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση στο δικαιούχο και με την εν λόγω διόρθωση προκαλείται καταβολή επιπλέον ενίσχυσης, τότε αυτή καταβάλλεται.
  - δ) Αν έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση στο δικαιούχο και προκαλείται υποχρέωση επιστροφής μέρους ή του συνόλου της ενίσχυσης, ο δικαιούχος ενημερώνεται και ακολουθείται η διαδικασία ανάκτησης.Εφόσον προκαλείται υποχρέωση επιστροφής μέρους ή του συνόλου της ενίσχυσης από το δικαιούχο, ο ΟΠΕΚΕΠΕ εγγράφει την υποχρέωση στο Βιβλίο Οφειλετών και ακολουθείται η διαδικασία ανάκτησης.

Δ. Ανάκληση αιτήσεων πληρωμής

Οι δικαιούχοι έχουν δικαίωμα να ανακαλέσουν την αίτηση πληρωμής που έχουν υποβάλλει ή μέρος αυτής, εγγράφως οποιαδήποτε στιγμή, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καν.(ΕΕ) 809/2014.

Ο ΟΠΕΚΕΠΕ εξετάζει το αίτημα και ενεργεί με την ακόλουθη σειρά:

1. Εφόσον έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση, ενημερώνεται ο δικαιούχος και ακολουθείται η διαδικασία ανάκτησης.
2. Εφόσον δεν έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση στο δικαιούχο, καταχωρίζει στο ΠΣ το παραδεκτό της ανάκλησης και ενημερώνει εγγράφως τον δικαιούχο

Αίτηση ανάκλησης από το δικαιούχο δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή στις περιπτώσεις που έχει ενημερωθεί για τη διενέργεια ελέγχου ή υπάρχουν ευρήματα ελέγχου.

Η ανάκληση επαναφέρει το δικαιούχο στη θέση που βρισκόταν πριν υποβάλει το εν λόγω αίτημα.

Άρθρο 15

Διοικητικοί έλεγχοι αιτήσεων πληρωμής

1. Αρμόδιος Φορέας για τη διενέργεια των ελέγχων πληρωμών είναι ο ΟΠΕΚΕΠΕ.
2. Για τις ανάγκες του διοικητικού ελέγχου, οι ΟΕ&Π βεβαιώνουν ηλεκτρονικά, μέσω του ΠΣ, για κάθε δικαιούχο του Μέτρου με τον οποίο έχουν ενεργή σύμβαση, ότι τηρήθηκαν οι απαιτήσεις της ενωσιακής και την εθνικής νομοθεσίας για τη βιολογική παραγωγή, για κάθε ενταγμένο στο Μέτρο αγροτεμάχιο ή/και βοσκότοπο ή/και εκτροφή της εκμετάλλευσής του.
3. Ο διοικητικός έλεγχος διενεργείται στο σύνολο των αιτήσεων πληρωμής, διεξάγεται μηχανογραφικά και περιλαμβάνει διοικητικούς ελέγχους ως προς τα προσκομιζόμενα παραστατικά (π.χ. πρόσθετες δαπάνες, κόστος συναλλαγής, κλπ), διασταυρωτικούς ελέγχους με άλλες βάσεις δεδομένων (πχ. ΟΣ, ΚΒΔ, κ.α.), καθώς και δειγματοληπτικούς ελέγχους επί των δεδομένων που καταχωρούνται από τους ΟΕ&Π στο ΠΣ της παραγράφου 2, μεταξύ των αιτούμενων στοιχείων και των αποτελεσμάτων των ελέγχων, με στόχο ότι:
  - α) πληρούνται τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τηρούνται η γραμμή βάσης, οι δεσμεύσεις και άλλες υποχρεώσεις για το Μέτρο
  - β) δεν υπάρχει διπλή χρηματοδότηση μέσω άλλων καθεστώτων της Ένωσης
  - γ) η αίτηση ενίσχυσης ή η αίτηση πληρωμής είναι πλήρης και υποβάλλεται εντός της σχετικής καθορισμένης προθεσμίας και, κατά περίπτωση, ότι τα δικαιολογητικά έγγραφα έχουν υποβληθεί και αποδεικνύουν την επιλεξιμότητα
  - δ) υπάρχει συμμόρφωση με τις μακροχρόνιες δεσμεύσεις, κατά περίπτωση.

Άρθρο 16

Επιτόπιοι έλεγχοι πληρωμής

1. Φορέας διεξαγωγής των επιτόπιων ελέγχων είναι ο ΟΠΕΚΕΠΕ.
2. Σκοπός των ελέγχων είναι η μέτρηση των εκτάσεων/αριθμό ζώων και η επαλήθευση των κριτηρίων επιλεξιμότητας, των δεσμεύσεων και άλλων υποχρεώσεων που συνδέονται με

την έκταση που έχει δηλωθεί από τον δικαιούχο στο πλαίσιο του εν λόγω Μέτρου (Άρθρο 37 του Καν.(ΕΕ) 809/2014).

3. Η επιλεξιμότητα των αγροτεμαχίων επαληθεύεται με κάθε πρόσφορο μέσο. Η εν λόγω επαλήθευση περιλαμβάνει επίσης επαλήθευση της καλλιέργειας, κατά περίπτωση. Για τον σκοπό αυτό, ζητούνται, εάν χρειάζεται, συμπληρωματικά αποδεικτικά στοιχεία (Άρθρο 39 του Καν.(ΕΕ) 809/2014).
4. Οι επιτόπιοι έλεγχοι καλύπτουν τουλάχιστον ποσοστό 5% του συνόλου των δικαιούχων του Μέτρου που δεν έχουν απορριφθεί. Δικαιούχοι που έχουν κριθεί μη επιλέξιμοι από τον διοικητικό έλεγχο δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του δείγματος. Ωστόσο, εφόσον από τους ελέγχους αποκαλύπτονται σημαντικές παρατυπίες και περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, το δείγμα ελέγχου αυξάνεται κατάλληλα.
5. Οι επιτόπιοι έλεγχοι δύναται να πραγματοποιούνται ταυτόχρονα με τους επιτόπιους ελέγχους της πολλαπλής συμμόρφωσης.
6. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ τηρεί αρχείο με τη μεθοδολογία επιλογής δείγματος, τους λόγους επιλογής κάθε δικαιούχου για επιτόπιο έλεγχο και οι ελεγκτές ενημερώνονται σχετικά με το κριτήριο επιλογής, πριν τη διενέργειά του. Η διενέργεια των επιτόπιων ελέγχων δύναται να γνωστοποιηθεί στους υπό έλεγχο δικαιούχους, με την προϋπόθεση ότι δεν τίθεται σε κίνδυνο ο σκοπός ή η αποτελεσματικότητα του ελέγχου. Κάθε προαναγγελία περιορίζεται αυστηρά στο απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα και δεν υπερβαίνει τις 14 ημέρες. Ωστόσο, για επιτόπιους ελέγχους που αφορούν σε αιτήσεις πληρωμής στο πλαίσιο μέτρων στήριξης που σχετίζονται με ζώα, η προαναγγελία δεν υπερβαίνει τις 48 ώρες, εξαιρουμένων δεόντως δικαιολογημένων περιπτώσεων.
7. Οι επιτόπιοι έλεγχοι διενεργούνται από ελεγκτές διαφορετικούς αυτών που διενεργούν τους διοικητικούς ελέγχους.
8. Σε περίπτωση που η γραμμή βάσης, ορισμένα κριτήρια επιλεξιμότητας, ή ορισμένες δεσμεύσεις μπορούν να ελεγχθούν μόνο κατά τη διάρκεια συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, για τους επιτόπιους ελέγχους ενδέχεται να απαιτούνται πρόσθετες επισκέψεις. Όμως ο αριθμός και η διάρκεια των επισκέψεων αυτών σε ένα δικαιούχο περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο. Κατά περίπτωση αυτού του είδους οι έλεγχοι μπορούν να πραγματοποιούνται και μέσω τηλεπισκόπησης.
9. Για κάθε επιτόπιο έλεγχο που διενεργείται συντάσσεται έκθεση ελέγχου, κατά τις απαιτήσεις των άρθρων 41 και 43 του Καν. (ΕΕ) 809/2014, η οποία καθιστά δυνατή την επισκόπηση των λεπτομερειών των ελέγχων που διενεργούνται και την εξαγωγή

συμπερασμάτων όσον αφορά στη συμμόρφωση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τη γραμμή βάσης, τις δεσμεύσεις και άλλες υποχρεώσεις.

10. Σε περίπτωση που κατά τον επιτόπιο διαπιστωθεί μη συμμόρφωση ή ύπαρξη παρατυπιών, ο δικαιούχος λαμβάνει αντίγραφο της έκθεσης ελέγχου ή απόσπασμα του μέρους της έκθεσης ελέγχου που τον αφορά. Η εν λόγω έκθεση δύναται να αποσταλεί και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Σε περίπτωση διαφωνίας με τα αποτελέσματα του ελέγχου, ο ελεγχόμενος διατηρεί το δικαίωμα υποβολής προσφυγής εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών στην υπηρεσία του ΟΠΕΚΕΠΕ που διενήργησε τον έλεγχο, η οποία συγκροτεί τριμελή επιτροπή για την εκδίκασή της, το αποτέλεσμα της οποίας είναι οριστικό και καταχωρείται στο ΠΣ. Η μη υπογραφή του παραγωγού ή η άρνηση λήψης αντιγράφου, καταγράφεται από τους ελεγκτές στο πρακτικό, δεν επηρεάζει το αποτέλεσμα του ελέγχου, ούτε μεταβάλει την προθεσμία προσφυγής. Στην επιτροπή δεν συμμετέχουν οι υπάλληλοι που διενήργησαν τον έλεγχο.
11. Κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 41 του Καν. (ΕΕ) 809/2014, εάν ο επιτόπιος έλεγχος διενεργείται με τηλεπισκόπηση σύμφωνα με το άρθρο 40 του Καν. (ΕΕ) 809/2014, δεν απαιτείται από το δικαιούχο να υπογράψει την έκθεση ελέγχου, εάν δεν αποκαλυφθεί περίπτωση μη συμμόρφωσης κατά τον έλεγχο. Εάν κατόπιν των ελέγχων αυτών, αποκαλυφθεί περίπτωση μη συμμόρφωσης, ο δικαιούχος ενημερώνεται και έχει τη δυνατότητα υποβολής αίτησης προσφυγής εφόσον το επιθυμεί.

Εντούτοις, ο ΟΠΕΚΕΠΕ διενεργεί φυσικούς ελέγχους των αγροτεμαχίων στην περίπτωση που τα αποτελέσματα της φωτοερμηνείας ορθοφωτογραφιών (δορυφορικών ή εναέριων) δεν επιτρέπουν την εξαγωγή ικανοποιητικών, για την αρμόδια αρχή, οριστικών συμπερασμάτων ως προς την επιλεξιμότητα ή το ορθό μέγεθος της έκτασης, που αποτελεί αντικείμενο διοικητικών ή επιτόπιων ελέγχων.
12. Σε κάθε περίπτωση, αν κατά τον επιτόπιο έλεγχο προκύψουν ευρήματα, τα οποία αφορούν τη μη τήρηση της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας για τη βιολογική παραγωγή, ο ΟΠΕΚΕΠΕ ενημερώνει τον ΕΦΔ.

Άρθρο 18

Μειώσεις - Κυρώσεις

Για την επιβολή μειώσεων και κυρώσεων που προβλέπονται στα σχετικά άρθρα του Καν. (ΕΕ) 640/2014, διενεργούνται μηχανογραφικοί διασταυρωτικοί, διοικητικοί και επιτόπιοι έλεγχοι, με σκοπό την επαλήθευση της τήρησης της γραμμής βάσης, των όρων επιλεξιμότητας, των δεσμεύσεων, και άλλων υποχρεώσεων των δικαιούχων.

A. Εξαιρέσεις από τις διοικητικές κυρώσεις

1. Δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις:
  - α) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία ή φυσικά περιστατικά
  - β) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε προφανή σφάλματα,
  - γ) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε σφάλμα της αρμόδιας αρχής ή άλλης αρχής και εφόσον το σφάλμα δεν μπορούσε να εντοπιστεί εύλογα από το πρόσωπο το οποίο αφορά η διοικητική κύρωση,
  - δ) όταν το συγκεκριμένο πρόσωπο μπορεί να πείσει την αρμόδια αρχή ότι δεν ευθύνεται για τη μη συμμόρφωση προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας, ή εάν η αρμόδια αρχή πεισθεί άλλως ότι δεν ευθύνεται το συγκεκριμένο πρόσωπο,
2. Οι διοικητικές κυρώσεις δεν επιβάλλονται για εκείνα τα στοιχεία της αίτησης πληρωμής ως προς τα οποία ο δικαιούχος ενημερώνει εγγράφως την αρμόδια αρχή ότι η αίτηση πληρωμής είναι ανακριβής ή κατέστη ανακριβής μετά την υποβολή της, υπό τον όρο ότι η αρμόδια αρχή δεν έχει γνωστοποιήσει στον δικαιούχο την πρόθεσή της να διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο και δεν τον έχει ήδη ενημερώσει σχετικά με τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης όσον αφορά την αίτηση πληρωμής.
3. Η αναφερόμενη στο στοιχείο 2 ενημέρωση από τον δικαιούχο, έχει ως αποτέλεσμα την προσαρμογή της αίτησης πληρωμής στην πραγματική κατάσταση.

B. Παράλειψη δήλωσης του συνόλου των εκτάσεων της εκμετάλλευσης

Εάν για ένα δεδομένο έτος ο δικαιούχος δεν δηλώσει όλα τα αγροτεμάχια του και η διαφορά μεταξύ της συνολικής έκτασης που δηλώνεται στην αίτηση πληρωμής αφενός, και αφετέρου της έκτασης που προκύπτει εάν στην έκταση αυτή προστεθεί η συνολική έκταση των αδήλωτων αγροτεμαχίων υπερβαίνει το 3 %, το συνολικό ποσό της πληρωμής των μέτρων στήριξης βάσει της έκτασης που οφείλεται στον εν λόγω δικαιούχο για το συγκεκριμένο έτος μειώνεται έως και κατά 3 %, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράλειψης, ως εξής :

- 1%, εάν η διαφορά δεν υπερβαίνει το 20%
- 2% εάν η διαφορά υπερβαίνει το 20% αλλά δεν υπερβαίνει το 50%
- 3%, εάν η διαφορά υπερβαίνει το 50%

Γ. Εκπρόθεσμη υποβολή της αίτησης πληρωμής/παραστατικών συμμόρφωσης

Εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας, όπως αναφέρονται στο άρθρο 20, ισχύουν τα εξής:

- α) υποβολή αίτησης πληρωμής ή παραστατικών συμμόρφωσης, μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής, οδηγεί σε μείωση του ποσού που ο δικαιούχος θα είχε δικαίωμα να λάβει κατά 1% ανά εργάσιμη ημέρα, εάν η αίτηση είχε υποβληθεί εμπρόθεσμα. Σε περίπτωση

όπου υφίσταται καθυστέρηση και των δύο, δηλαδή τόσο της υποβολής αίτησης πληρωμής όσο και των παραστατικών συμμόρφωσης, επιβάλλεται η μεγαλύτερη κύρωση και όχι το άθροισμά τους,

β) καθυστέρηση υποβολής της αίτησης πληρωμής μεγαλύτερης των εικοσιπέντε (25) ημερολογιακών ημερών, αυτή θεωρείται μη αποδεκτή και δεν καταβάλλεται καμία ενίσχυση στο δικαιούχο,

γ) καθυστέρηση υποβολής των παραστατικών συμμόρφωσης με καθυστέρηση μεγαλύτερη των (25) ημερολογιακών ημερών, αυτά δεν λαμβάνονται υπ' όψη στη χορήγηση ενίσχυσης.

Δ. Μη τήρηση των υποχρεώσεων της πολλαπλής συμμόρφωσης

Σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων της πολλαπλής συμμόρφωσης επί των ενισχύσεων των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης, οι μειώσεις και κυρώσεις που επιβάλλονται επί των ενισχύσεων αυτών ορίζονται με σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ σε εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΕ) 1306/2013, 640/2014 και 809/2014 και της υπ' αριθ. 1791/74062/02.07.2015 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 1468/14.07.2015).

Ε. Μειώσεις - κυρώσεις της ενίσχυσης της δράσης βάσει της έκτασης

Οι μειώσεις και αποκλεισμοί της περίπτωσης αυτής, ορίζονται στο Τμήμα II του κεφαλαίου IV του κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) αριθ. 640/2014. Εάν η ίδια έκταση χρησιμεύει ως βάση για αίτηση πληρωμής στο πλαίσιο περισσότερων του ενός καθεστώτων στρεμματικής ενίσχυσης ή μέτρων στήριξης βάσει της έκτασης, η έκταση αυτή λαμβάνεται υπόψη χωριστά για καθένα από τα εν λόγω καθεστώτα ενίσχυσης ή μέτρα στήριξης.

Ε. 1) Βάση υπολογισμού σε σχέση με τις στρεμματικές ενισχύσεις

1. Μία καλλιεργητική ομάδα αποτελούν οι εκτάσεις που δηλώνονται στο πλαίσιο του Μέτρου, για τις οποίες ισχύει το ίδιο ποσό ενίσχυσης.
2. Εάν η έκταση που δηλώνεται από το δικαιούχο στο πλαίσιο του Μέτρου υπερβαίνει την έκταση με την οποία έχει ενταχθεί, για τον υπολογισμό της ενίσχυσης χρησιμοποιείται η έκταση με την οποία έχει ενταχθεί.
3. Εάν η προσδιορισθείσα έκταση μιας καλλιεργητικής ομάδας είναι μεγαλύτερη από τη δηλωθείσα με την αίτηση πληρωμής, για τον υπολογισμό της ενίσχυσης χρησιμοποιείται η δηλωθείσα έκταση.
4. Με την επιφύλαξη των διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με τις παραγράφους Β, Γ και Δ του παρόντος άρθρου, εάν η δηλωθείσα έκταση υπερβαίνει την προσδιορισθείσα έκταση για μια καλλιεργητική ομάδα, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση την προσδιορισθείσα έκταση για την εν λόγω καλλιεργητική ομάδα.

5. Ωστόσο, εάν η διαφορά μεταξύ της συνολικής προσδιορισθείσας έκτασης και της συνολικής έκτασης που δηλώνεται για ενίσχυση είναι ίση με 0,1 εκτάριο ή μικρότερη, η προσδιορισθείσα έκταση θεωρείται ίση με τη δηλωθείσα έκταση. Το παραπάνω δεν εφαρμόζεται όταν η διαφορά υπερβαίνει το 20% της συνολικής έκτασης που έχει δηλωθεί για ενισχύσεις.
6. Σε περίπτωση εκτάσεων βοσκοτόπων σε παραγωγή, εάν διαπιστωθεί ότι η πυκνότητα βόσκησης είναι μικρότερη από 0,7 MZK/ha, ως επιλέξιμη έκταση βοσκοτόπου λογίζεται αυτή που προκύπτει μετά από αναγωγή του ελάχιστου συνολικού αριθμού MZK που υπολογίζονται βάσει των δηλωθέντων διοικητικά και επιτόπια ελεγχθέντων επιλέξιμων ζώων, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

<u>ΕΙΔΟΣ / ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΖΩΩΝ</u>	<u>MZK/ζώο</u>
Αιγοπρόβατα (ανεξαρτήτως ηλικίας και φύλου)	0,15
Αρσενικά και θηλυκά βοοειδή ηλικίας κάτω των 6 μηνών	0,20
Αρσενικά και θηλυκά βοοειδή ηλικίας από 6 έως 24 μηνών	0,60
Αρσενικά και θηλυκά βοοειδή ηλικίας άνω των 24 μηνών	1,00
<i>(πηλίκο του ελάχιστου συνολικού αριθμού MZK δια της ελάχιστης απαιτούμενης πυκνότητας των 0,7 MZK/ha).</i>	

E. II) Μειώσεις - Κυρώσεις σε περιπτώσεις δήλωσης έκτασης μεγαλύτερης από την πραγματική

1. Οι κυρώσεις εφαρμόζονται ανά καλλιεργητική ομάδα.
2. Στην περίπτωση που η έκταση ανά καλλιεργητική ομάδα, η οποία έχει ενταχθεί στο πλαίσιο συγκεκριμένης δράσης, υπερβαίνει την έκταση που προσδιορίζεται, το ποσοστό της απόκλισης μεταξύ δηλωθείσας και προσδιορισθείσας έκτασης υπολογίζεται από τον τύπο: $100 \times (\text{δηλωθείσα} - \text{προσδιορισθείσα}) / \text{προσδιορισθείσα}$ και οι μειώσεις υπολογίζονται ως εξής:
  - α) Εάν η διαφορά δεν υπερβαίνει το 3% της προσδιορισθείσας έκτασης ή τα δύο (2) εκτάρια, η ενίσχυση υπολογίζεται βάσει της προσδιορισθείσας έκτασης.
  - β) Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 3% της προσδιορισθείσας έκτασης ή τα δύο (2) εκτάρια, αλλά δεν υπερβαίνει το 20% της προσδιορισθείσας έκτασης, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση την προσδιορισθείσα έκταση, μειωμένη κατά το διπλάσιο της διαπιστωθείσας διαφοράς.
  - γ) Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 20% της προσδιορισθείσας έκτασης, δε χορηγείται καμιά ενίσχυση βάσει της έκτασης για την εν λόγω καλλιεργητική ομάδα.

- δ) Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 50% της προσδιορισθείσας έκτασης δε χορηγείται καμιά ενίσχυση βάσει της έκτασης για την εν λόγω καλλιεργητική ομάδα, και επιπροσθέτως, ο δικαιούχος υπόκειται σε πρόσθετη κύρωση ισόποση με την ενίσχυση που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ δηλωθείσας έκτασης και προσδιορισθείσας έκτασης.
3. Το ποσό που προκύπτει από την κύρωση της παραγράφου Ε.Π.2.δ) συμψηφίζεται με τις πληρωμές τις οποίες δικαιούται ο εν λόγω δικαιούχος, βάσει αιτήσεων που θα καταθέσει, κατά τη διάρκεια των τριών ετών εφαρμογής που έπονται του έτους εφαρμογής της διαπίστωσης.
4. Εάν το ποσό που υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο Ε.Π.2.δ), δεν μπορεί να αποτελέσει εξ ολοκλήρου αντικείμενο συμψηφισμού κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που έπονται του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης, το υπόλοιπο διαγράφεται.

ΣΤ. Μειώσεις - Κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τη γραμμή βάσης, τις δεσμεύσεις ή άλλες υποχρεώσεις

- α) Η στήριξη που ζητείται, απορρίπτεται ή ανακτάται εξ ολοκλήρου, όταν τα κριτήρια επιλεξιμότητας δεν πληρούνται και ο δικαιούχος επιστρέφει τις μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.
- β) Η στήριξη που ζητείται δεν καταβάλλεται ή πρέπει να ανακτάται εν όλω ή εν μέρει, εφόσον δεν πληρούνται οι ακόλουθες δεσμεύσεις:
- αα. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος διακόψει τη σύμβασή του με έναν ΟΕ&Π, εκτός από τις περιπτώσεις μεταγραφής, θεωρείται μονομερής διακοπή και αποβάλλεται από τη δράση/-εις.
- ββ. Στην περίπτωση αποβολής του δικαιούχου από το σύστημα ελέγχου της βιολογικής γεωργίας λόγω μη τήρησης των απαιτήσεων της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για τη βιολογική γεωργία, αποβάλλεται από τη δράση/-εις και επιστρέφει τις μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.
- γγ. Σε περίπτωση που για ένα δικαιούχο διαπιστώνεται μη τήρηση των απαιτήσεων της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για τη βιολογική γεωργία, λόγω μη συμμόρφωσης, το τμήμα της εκμετάλλευσης (αγροτεμάχιο-βοσκότοπος-εκτροφή) του δικαιούχου που αφορά στη μη συμμόρφωση, δεν δικαιούται ενίσχυση για το εξεταζόμενο έτος εφαρμογής της δράσης. Σε περίπτωση επανάληψης της μη συμμόρφωσης εντός της περιόδου δέσμευσης, ο δικαιούχος αποβάλλεται από τη δράση/-εις και επιστρέφει τις μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

- δδ. Σε περίπτωση που δικαιούχοι των δράσεων του υπομέτρου 11.1, δεν συνάψουν σύμβαση με ΟΕ&Π εντός του καθορισμένου χρονικού διαστήματος των δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία δημοσιοποίησης των οριστικών πινάκων, απεντάσσονται από τη δράση.
- εδ. Εφόσον δεν τηρείται ή δεν είναι πλήρης ο προβλεπόμενος φάκελος από τον δικαιούχο, η ενίσχυση μειώνεται κατά 2% για κάθε έτος διαπίστωσης της παράβασης.
- ζε. Σε περίπτωση μη τήρησης της γραμμής βάσης, ο δικαιούχος δεν δικαιούται ενίσχυση για το εξεταζόμενο έτος. Σε περίπτωση επανάληψης της μη τήρησης εντός της περιόδου δέσμευσης, ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση/-εις και επιστρέφει τις μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.
- γ) Μη υποβολή ΕΑΕ – αίτησης πληρωμής
- Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει κάθε χρόνο ΕΑΕ – αίτηση πληρωμής, με αναφορά στον κωδικό παράλληλης δράσης που εφαρμόζει ανά αγροτεμάχιο. Μη τήρηση της ανωτέρω υποχρέωσης ή εκπρόθεσμη υποβολή της αίτησης πέρα των εικοσιπέντε (25) ημερών από την καταληκτική ημερομηνία, επιφέρει αποκλεισμό από την ενίσχυση για το συγκεκριμένο έτος εφαρμογής. Επανάληψη της παράβασης συνεπάγεται μονομερής διακοπή των υποχρεώσεων που απορρέουν από την απόφαση έγκρισης και επιβολή των σχετικών κυρώσεων.
- δ) Μη συνεργασία κατά τη διάρκεια των ελέγχων
- αα. Σε περίπτωση μη προσέλευσης στον επιτόπιο έλεγχο μετά από ειδοποίηση, άρνησης ελέγχου, μη συγκέντρωσης ή συγκράτησης των ζώων, απειλής ή χρήσης βίας κατά των ελεγκτών, μη επίδειξης μητρώων ή αρχείων και παραστατικών ή εγγράφων της εκμετάλλευσης, παρεμπόδισης ή μη διευκόλυνσης της μετάβασης και επιθεώρησης στο σύνολο των αγροτεμαχίων, των σταβλικών εγκαταστάσεων και των βοηθητικών χώρων της εκμετάλλευσης, ο παραγωγός αποκλείεται από το σύνολο των ενισχύσεων που θα ελάμβανε για το έτος κατά το οποίο διεξάγεται ο έλεγχος.
- ββ. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος αρνείται τον έλεγχο ή δεν διευκολύνει ή παρεμποδίζει με οποιοδήποτε τρόπο ή δεν συνεργάζεται με εθνικά και κοινοτικά εξουσιοδοτημένα ελεγκτικά όργανα κατά τη διεξαγωγή των ελέγχων, η εκμετάλλευσή του θεωρείται ως μη ευρεθείσα και δεν χορηγείται καμία ενίσχυση. Σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης σε επόμενο έλεγχο, ο δικαιούχος υποχρεούται να επιστρέψει ως αχρεωστήτως καταβληθέντα τα ποσά που του έχουν καταβληθεί τα προηγούμενα έτη, προσαυξημένα με τους νόμιμους τόκους και αποβάλλεται.

ε) Διακοπή των δεσμεύσεων που απορρέουν από την Απόφαση Ένταξης Πράξεων

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος διακόψει μονομερώς την εφαρμογή της δράσης πριν την ολοκλήρωση των δεσμεύσεών του, χωρίς να συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας ή εξαιρετικές περιστάσεις, αποβάλλεται από τη δράση και επιβάλλονται κυρώσεις ως ακολούθως:

αα. Εφόσον η διακοπή έγινε το πρώτο έτος, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση ή εφόσον έχει χορηγηθεί ενίσχυση, αυτή επιστρέφεται ως αχρεωστήτως καταβληθείσα.

ββ. Εφόσον η διακοπή έγινε κατά τη διάρκεια του 2ου ή 3ου έτους, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για το έτος της διακοπής ή εφόσον έχει χορηγηθεί ενίσχυση, το ποσό επιστρέφεται ως αχρεωστήτως καταβληθέν, προσαυξημένο με τους νόμιμους τόκους. Επιπλέον επιβάλλεται χρηματική ποινή που ισούται με το 50% της συνολικής ενίσχυσης που χορηγήθηκε τα προηγούμενα έτη.

γγ. Εφόσον η διακοπή έγινε κατά τη διάρκεια του 4ου ή 5ου έτους δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για το έτος της διακοπής ή εφόσον έχει χορηγηθεί, το ποσό επιστρέφεται ως αχρεωστήτως καταβληθέν, προσαυξημένο με τους νόμιμους τόκους. Επιβάλλεται επιπλέον χρηματική ποινή που ισούται με το 25% της συνολικής ενίσχυσης που χορηγήθηκε τα προηγούμενα έτη.

στ) Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβει ενίσχυση ή δεν δηλώνει τα απαραίτητα στοιχεία λόγω αμελείας, η στήριξη δεν καταβάλλεται ή ανακτάται εξ ολοκλήρου. Επιπλέον, ο δικαιούχος αποκλείεται από τη δράση, για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης καθώς και για το επόμενο.

Ζ. Σειρά των μειώσεων, απορριπτικών αποφάσεων, ανακτήσεων και κυρώσεων που επιβάλλονται

Η σειρά επιβολής των μειώσεων, απορριπτικών αποφάσεων, ανακτήσεων και κυρώσεων ορίζεται ως εξής:

1. οι μειώσεις και οι κυρώσεις που προβλέπονται στην ενότητα Ε (εκτός της παραγράφου Ε.Π.2.δ), επιβάλλονται σε όλες τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης
2. το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου Ζ.1, χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την ενότητα ΣΤ του παρόντος άρθρου.
3. το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου Ζ.2, χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σε περιπτώσεις εκπρόθεσμης υποβολής, σύμφωνα με την ενότητα Γ του παρόντος άρθρου.

4. Το ποσό ενίσχυσης που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου Ζ.3, χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την ενότητα Β του παρόντος άρθρου.
5. Το ποσό ενίσχυσης που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου Ζ.4, χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την ενότητα Δ του παρόντος άρθρου 6.
6. Το ποσό ενίσχυσης που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου Ζ.5, χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την ενότητα Ε., παράγραφος Ε.Π.2.δ.

Άρθρο 19

Διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης

Ο ΟΠΕΚΕΠΕ ως Οργανισμός Πληρωμής πραγματοποιεί την έγκριση (αναγνώριση και εκκαθάριση) της δαπάνης, δια των οργανικών μονάδων επιπέδου περιφερειακών υπηρεσιών, οι οποίες έχουν εξουσιοδοτηθεί σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας του ΕΛΕΓΕΠ, όπως κάθε φορά ισχύει. Λεπτομέρειες για τη διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης, περιλαμβάνονται σε σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Μετά την ολοκλήρωση των διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων, όπως περιγράφονται στα άρθρα 15 και 16 της παρούσας, διενεργείται αξιολόγηση του συνόλου των αιτήσεων πληρωμής που οδηγεί στον ορισμό του τελικού ποσού πληρωμής. Οι πληρωμές καταβάλλονται σε δύο το πολύ δόσεις.

Δύναται, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 75 του Καν.(ΕΕ) 1306/2014, να καταβληθεί προκαταβολή της ενίσχυσης που αφορά σε απώλεια εισοδήματος, μετά την ολοκλήρωση των διοικητικών ελέγχων όπως περιγράφονται στο άρθρο 15, πριν την 1^η Δεκεμβρίου αλλά όχι πριν τη 16^η Οκτωβρίου εκάστου έτους.

Οι πληρωμές διενεργούνται, ανά Περιφέρεια Στήριξης, Προτεραιότητα και Περιοχή Εστίασης μετά τη δημιουργία φακέλου μέσω του ΟΠΣΑΑ, όπως περιγράφεται αναλυτικά σε σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ Ο φάκελος πληρωμής κατ' ελάχιστον περιλαμβάνει:

1. Αναλυτική Κατάσταση Πληρωμής των δικαιούχων ενίσχυσης εκτυπωμένη ανά παρτίδα από το ΟΠΣΑΑ, υπογεγραμμένη από τον προϊστάμενο του αρμόδιου τμήματος, τον

προϊστάμενο της αρμόδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης και τον Γενικό Διευθυντή του ΟΠΕΚΕΠΕ, όπου απαιτείται.

2. Συγκεντρωτική Κατάσταση Πληρωμής εκτυπωμένη ανά παρτίδα από το ΟΠΣΑΑ, υπογεγραμμένη από τον προϊστάμενο του αρμόδιου τμήματος, τον προϊστάμενο της αρμόδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης και τον Γενικό Διευθυντή του ΟΠΕΚΕΠΕ, όπου απαιτείται.
3. Λίστες ελέγχων με τα αποτελέσματα των διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων από τις αρμόδιες Δ/νσεις του ΟΠΕΚΕΠΕ υπογεγραμμένες από τους αντίστοιχους προϊσταμένους Δ/νσης.
4. Λίστα ελέγχου εκκαθάρισης υπογεγραμμένη από τον προϊστάμενο του αρμόδιου τμήματος, τον προϊστάμενο της αρμόδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης και τον Γενικό Διευθυντή του ΟΠΕΚΕΠΕ, όπου απαιτείται.
5. Αναλυτική Κατάσταση Δείγματος πληρωμών υπογεγραμμένη από τους αρμόδιους ελεγκτές, τον προϊστάμενο του αρμόδιου τμήματος και τον προϊστάμενο της αρμόδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης.
6. Λίστα ελέγχου Δείγματος υπογεγραμμένη από τους αρμόδιους ελεγκτές, τον προϊστάμενο του αρμόδιου τμήματος και τον προϊστάμενο της αρμόδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης.

Επιπλέον, ο ΟΠΕΚΕΠΕ ενημερώνει τον ΕΦΔ για το συνολικό ποσό που πρέπει να καταβληθεί στους δικαιούχους, προκειμένου ο τελευταίος να εκδώσει απόφαση έγκρισης διάθεσης πίστωσης, στην οποία αναγράφεται το συνολικό ποσό που πρέπει να καταβληθεί στους δικαιούχους, η Συλλογική Απόφαση (Σ.Α.Ε.), ο ενάριθμος (Κ.Α.Ε.) και ο τίτλος του έργου του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων από το οποίο θα πραγματοποιηθεί η διάθεση της πίστωσης. Την απόφαση αυτή ο ΕΦΔ τη διαβιβάζει στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης του ΥΠΑΑΤ και την καταχωρίζει στο ΟΠΣΑΑ.

Η Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης του ΥΠΑΑΤ, σε συνέχεια της ως άνω απόφασης, εκδίδει εντολή κατανομής πίστωσης με την οποία μεταφέρονται οι πιστώσεις στον Ειδικό Λογαριασμό Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ). Την εντολή αυτή διαβιβάζει στην Τράπεζα της Ελλάδος, την αναρτά στο Πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και την καταχωρίζει στο ΟΠΣΑΑ.

Με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ, ενημερώνεται το ΟΠΣΑΑ από το ΠΣ μέσω κατάλληλης διεπαφής για τις αιτήσεις πληρωμής, τους διοικητικούς ελέγχους και τα στοιχεία πληρωμών και συντάσσονται πίνακες αποτελεσμάτων διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων, στους οποίους:

1. Για τις πράξεις των οποίων ανακαλείται η ένταξη αποτυπώνονται η αιτούμενη έκταση, το ποσό ένταξης και οι λόγοι ανάκλησης.
2. Για τις πράξεις που καταβλήθηκε η ενίσχυση αποτυπώνονται:
  - η αιτούμενη έκταση
  - η προσδιορισθείσα και η πληρωτέα έκταση (ανά καλλιεργητική ομάδα)
  - το ποσό ένταξης - πληρωμής προ κυρώσεων
  - το ποσό κυρώσεων
  - το τελικό ποσό πληρωμής μετά κυρώσεων
  - τυχόν συμψηφισμοί από αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά
  - ποινές πολλαπλής συμμόρφωσης και πολυετείς κυρώσεις .

Οι ως άνω πίνακες δημοσιοποιούνται με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του ΟΠΕΚΕΠΕ, του ΥπΑΑΤ και του ΠΑΑ και γνωστοποιούνται στις περιφερειακές Υπηρεσίες του ΟΠΕΚΕΠΕ. Η ενημέρωση περιλαμβάνει τη δυνατότητα υποβολής προσφυγής (ενδικοφανούς προσφυγής) κατά την έννοια του άρθρου 25 του Ν. 2690/1999.

3. Οι προσφυγές υποβάλλονται, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την αναγραφόμενη στους πίνακες ημερομηνία, απευθείας στις Περιφερειακές Υπηρεσίες του ΟΠΕΚΕΠΕ μέσω του ΠΣ. Στην προσφυγή του ο δικαιούχος οφείλει να αναφέρει αναλυτικά τους λόγους καθώς και να προσκομίζει οποιοδήποτε επιπλέον στοιχείο προκειμένου να αποδείξει το αληθές των λόγων του.
4. Οι προσφυγές των δικαιούχων εξετάζονται από τριμελή επιτροπή, που συγκροτείται με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Περιφερειακής Υπηρεσίας του ΟΠΕΚΕΠΕ, σύμφωνα με σχετική διευκρινιστική εγκύκλιο του τελευταίου.
5. Οι αποφάσεις λαμβάνονται σύμφωνα με την πλειοψηφική γνώμη των παρόντων μελών.
6. Σε περίπτωση καταγγελίας ή υπόνοιας για απάτη για την αξιολόγηση της αίτησης, πραγματοποιείται και συμπληρωματικός επιτόπιος έλεγχος.
7. Η εξέταση των προσφυγών πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός διαστήματος που δεν υπερβαίνει τους 6 μήνες από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής τους.
8. Η διαδικασία καταβολής ενίσχυσης δύναται να ολοκληρωθεί πριν την εξέταση των προσφυγών.
9. Μετά το τέλος της εξέτασης των προσφυγών το σύνολο των στοιχείων καταχωρίζονται στο ΠΣ και μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ, με κατάλληλη υπηρεσία διαδικτύου που παρέχεται από το τελευταίο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

Άρθρο 20

Ανωτέρα Βία - Εξαιρετικές περιστάσεις

1. Περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων που αφορούν το φυτικό ή ζωικό κεφάλαιο, εξετάζονται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα σε Εγκύκλιο που εκδίδεται από την αρμόδια Διεύθυνση του ΟΠΕΚΕΠΕ για το σκοπό αυτό.
2. Εάν ο δικαιούχος δεν κατέστη δυνατόν να συμμορφωθεί με τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή τις λοιπές υποχρεώσεις λόγω ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, διατηρεί το δικαίωμά του να λάβει ενίσχυση για την έκταση που ήταν επιλέξιμη κατά τον χρόνο που προέκυψαν οι λόγοι ανωτέρας βίας ή οι εξαιρετικές περιστάσεις, εξαιρώντας το κόστος συναλλαγής (δαπάνες πιστοποίησης).
3. Στο πλαίσιο του Μέτρου 11 ως «ανωτέρα βία» και «εξαιρετικές περιστάσεις» δύνανται να αναγνωρισθούν ιδίως οι ακόλουθες περιπτώσεις:
  - α) θάνατος του δικαιούχου
  - β) μακροχρόνια ανικανότητα του δικαιούχου προς εργασία
  - γ) σοβαρή φυσική καταστροφή που προκαλεί σημαντική ζημιά στην εκμετάλλευση
  - δ) καταστροφή, λόγω ατυχήματος, κτιρίων της εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούνται για την εκτροφή ζώων
  - ε) επιζωοτία ή νόσος των φυτών που πλήττει αντιστοίχως ένα μέρος ή το σύνολο των ζώων ή των καλλιεργειών του δικαιούχου
  - ζ) καθολική σφαγή των ζώων της εκμετάλλευσης λόγω νοσημάτων όπως βρουκέλλωση, φυματίωση, τρομώδης νόσος κ.λπ., .

Η εν λόγω καθολική σφαγή θεωρείται ανωτέρα βία εφόσον υφίσταται απαγόρευση επανασύστασης της εκτροφής από την αρμόδια κτηνιατρική αρχή, ή στην περίπτωση που η απαγόρευση επανασύστασης έχει αρθεί εντός του έτους ενίσχυσης
  - η) υποχρεωτική σφαγή μεμονωμένων ζώων της εκμετάλλευσης λόγω νοσημάτων όπως βρουκέλλωση, φυματίωση, τρομώδης νόσος κ.λπ. εντός του έτους ενίσχυσης ή δύο έτη πριν την υποβολή της ΕΑΕ 2015, εφόσον υφίσταται απαγόρευση εισόδου ζώων στην εκτροφή.

Τα σημεία ζ) και η) θεωρούνται ανωτέρα βία μόνο εφόσον τηρούνται οι όροι εφαρμογής των αντίστοιχων προγραμμάτων των εν λόγω νοσημάτων
  - θ) απαλλοτρίωση του συνόλου ή σημαντικού τμήματος της εκμετάλλευσης, εφόσον δεν ήταν προβλέψιμη κατά την ημέρα υποβολής της αίτησης
  - ι) οποιαδήποτε άλλη περίπτωση που κατά την νομολογία των εθνικών δικαστηρίων ή του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων μπορεί να θεωρηθεί περίπτωση ανωτέρας βίας.
4. Οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας και οι εξαιρετικές περιστάσεις κοινοποιούνται εγγράφως στην κατά τόπους Περιφερειακή Διεύθυνση του ΟΠΕΚΕΠΕ, μαζί με τα σχετικά

αποδεικτικά στοιχεία που κρίνονται ικανοποιητικά από τον ως άνω φορέα, εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ημέρα που ο δικαιούχος ή ο έλκων εξ αυτού δικαιώματα είναι σε θέση να το πράξει.

Άρθρο 21

Ανάκτηση Αχρεωστήτως Καταβληθέντων Ποσών

Τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά για μια συγκεκριμένη περίοδο δύναται, σε περίπτωση διαπίστωσης ύπαρξης άλλης αναγνωρισμένης και εκκαθαρισμένης απαίτησης του αιτούντα, να συμψηφιστούν με την εν λόγω αναγνωρισμένη και εκκαθαρισμένη απαίτησή του και σε περιπτώσεις που τα ποσά δεν επαρκούν, ανακτώνται με τη διαδικασία που περιγράφεται στο εκάστοτε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

Άρθρο 22

Τροποποίηση της υπ' αριθ. 282966/2007 κοινής υπουργικής απόφασης.

Το άρθρο 7, παράγραφος 1, της υπ' αριθ. 282966/2007 (Β' 1205) κοινής υπουργικής απόφασης αντικαθίσταται :

1. Έγκριση πληρωμών

1.1. Η έγκριση της πληρωμής πραγματοποιείται με την αναγνώριση και εκκαθάριση της δαπάνης και ενεργείται διά των Οργανικών Μονάδων επιπέδου Δ/νσης της Κεντρικής Υπηρεσίας ή Περιφερειακής Υπηρεσίας του ΟΠΕΚΕΠΕ κατά το λόγο της αρμοδιότητάς τους.

1.2. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ, μπορεί να εκχωρεί την αρμοδιότητα της έγκρισης πληρωμών υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 3 του Κεφαλαίου Α' της παρούσης.

1.3. Η αναγνώριση και εκκαθάριση ενεργείται από εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους, στους οποίους έχει δοθεί κωδικός ελεγκτού και δείγμα της υπογραφής των οποίων τηρείται στο αρχείο του Λογιστηρίου της Διεύθυνσης Πληρωμών Αγροτικών Ενισχύσεων.

1.4. Η αναγνώριση και εκκαθάριση ενεργείται βάσει των δικαιολογητικών που στηρίζουν την δαπάνη και αναγράφονται οπωσδήποτε οι εθνικές και κοινοτικές διατάξεις, αποφάσεις και κανονισμοί βάσει των οποίων γίνεται η εκκαθάριση.

1.5. Η αναγνώριση και εκκαθάριση της δαπάνης γίνεται με σύνταξη πράξης επί της κατάστασης πληρωμής των δικαιολογητικών, με την οποία ο εκκαθαριστής:

- Επιβεβαιώνει την ύπαρξη της απαίτησης του δικαιούχου ή πιστωτή.

- Ελέγχει τη διενέργεια επαρκών ελέγχων για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης της αίτησης πληρωμής με τις κοινοτικές και εθνικές διατάξεις, έχοντας υπόψη του εξαντλητικό κατάλογο των απαιτητήτων ελέγχων (check– list).
- Ελέγχει και προσδιορίζει το ύψος του οφειλομένου ποσού και των σχετικών επιβαρύνσεων (κρατήσεις κ.λπ.).
- Επιβεβαιώνει την πληρότητα και νομιμότητα των δικαιολογητικών πληρωμών σύμφωνα με τις κοινοτικές και εθνικές διατάξεις και των φορολογικών στοιχείων σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικών Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Φ.Β.Σ.)

1.6. Η αναγνώριση και εκκαθάριση της δαπάνης πραγματοποιείται από δύο (2) υπαλλήλους, εκ των οποίων ο ένας εποπτεύει την εργασία του άλλου. Τα ίχνη του ελέγχου των δικαιολογητικών καθώς και η υπογραφή των ελεγκτών θα πρέπει να πραγματοποιείται με μελάνι διαφορετικού χρώματος.

1.7 Ειδικότερα για την αναγνώριση και εκκαθάριση της δαπάνης των ενισχύσεων που χορηγούνται στους γεωργούς στο πλαίσιο της ΚΓΠ : ΕΓΤΕ εντός ΟΣΔΕ και ΕΓΤΑΑ εντός ΟΣΔΕ, οι ελεγκτές διενεργούν επί της οθόνης έλεγχο διασταύρωσης των επιμέρους στοιχείων υπολογισμού της πληρωμής, με βάση τα διαθέσιμα ατομικά στοιχεία των δικαιούχων, όπως αυτά περιλαμβάνονται στην ηλεκτρονική Βάση Δεδομένων, σε ποσοστό τουλάχιστον 1% και μέχρι 1% των δικαιούχων σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας ή Δ.Α.Ο.Κ., συμπληρώνουν και υπογράφουν την προβλεπόμενη λίστα ελέγχου».

Άρθρο 23

Τροποποίηση της υπ' αριθ. 132537/2011 κοινής υπουργικής απόφασης.

Το άρθρο 14, παράγραφος 1. της υπ' αριθ. 132537/2011(Β' 684) κοινής υπουργικής απόφασης συμπληρώνεται με σημεία (ιβ) και (ιγ), ως εξής :

(ιβ) Η μέριμνα για τον έλεγχο των δικαιολογητικών των φακέλων πληρωμής, η αναγνώριση και εκκαθάριση των δαπανών όπου προβλέπεται στο θεσμικό πλαίσιο,

(ιγ) Η εισήγηση για επιβολή κυρώσεων και ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών βάσει των αποτελεσμάτων των ελέγχων, για τα μέτρα όπου διενεργείται αναγνώριση και εκκαθάριση δαπανών.

Άρθρο 24

Τελικές Διατάξεις

Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης ισχύουν από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η παρούσα να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ
ΠΟΡΩΝ**

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΙΜΗΣ

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Επιτρεπόμενοι συνδυασμοί σε επίπεδο εκμετάλλευσης-αγροτεμαχίων μεταξύ των Μέτρων 11, 10 και 14 του ΠΑΑ 2014-2020

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- 10.1.1 Προστασία της Άγριας Ορνιθοπανίδας
- 10.1.2 Προστασία παραδοσιακού Ελαιώνα Άμφισσας
- 10.1.3 Διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής στον αμπελώνα Ν. Θήρας
- 10.1.4 Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα
- 10.1.5 Περιβαλλοντική αναβάθμιση υποβαθμισμένων βοσκοτόπων
- 10.1.6 Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια
- 10.1.7 Εναλλακτική καταπολέμηση ζιζανίων στους ορυζώνες
- 10.1.8 Εφαρμογή της μεθόδου σεξουαλικής σύγχυσης των μικρολεπιδόπττερων (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ)
- 10.1.9 Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων
- 10.1.10 Προστασία τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση
- 10.2.1 Γενετικοί πόροι στην κτηνοτροφία
- 10.2.2 Διατήρηση τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών στη γεωργία
- 11.1.1 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους στη γεωργία
- 11.1.2 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους στην κτηνοτροφία
- 11.2.1 Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στη γεωργία
- 11.2.2 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους στην κτηνοτροφία
- 14.1 Καλή μεταχείριση των ζώων στα Βοοειδή
- 14.2 Καλή μεταχείριση των ζώων στα Πουλερικά
- 14.3 Καλή μεταχείριση των ζώων στους Χοίρους
- 14.4 Καλή μεταχείριση των ζώων στις Αίγες και Πρόβατα

Πίνακας 1: Επιτρεπόμενοι συνδυασμοί σε επίπεδο ενταγμένης εκμετάλλευσης μεταξύ των μέτρων 10 “Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα”, 11 “Βιολογικές καλλιέργειες” και 14 “Καλή μεταχείριση των ζώων” του ΠΑΑ 2014 - 2020 για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης.

	10.1.1	10.1.2	10.1.3	10.1.4*	10.1.5	10.1.6	10.1.7	10.1.8	10.1.9	10.1.10	10.2.1	10.2.2	11.1.1	11.1.2	11.2.1	11.2.2	14.1	14.2	14.3	14.4
10.1.1																				
10.1.2						✓														
10.1.3										✓										
10.1.4*								*		*			*		*					
10.1.5									✓					✓		✓	✓			✓
10.1.6		✓								✓			✓		✓					
10.1.7																				
10.1.8				*						✓										
10.1.9					✓									✓		✓	✓	✓		✓
10.1.10			✓	*		✓		✓					✓		✓					
10.2.1																				
10.2.2																				
11.1.1				*		✓				✓										
11.1.2					✓				✓								✓			✓
11.2.1				*		✓				✓										
11.2.2					✓				✓								✓			✓
14.1					✓				✓					✓		✓				
14.2									✓											
14.3																				
14.4					✓				✓					✓		✓				

(*) Παραπομπή στον πίνακα

Οι υποψήφιοι του Μέτρου 11, πέραν της αίτησης στήριξης στο πλαίσιο του Μέτρου 11, δύνανται να υποβάλλουν αίτηση στήριξης για την ίδια εκμετάλλευση (αγροτεμάχια ή/και βοσκότοποι ή/και εκτροφές) και σε δράσεις του Μέτρου 10 «Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα», καθώς και στο Μέτρο 14 «Καλή μεταχείριση των ζώων». Οι επιτρεπόμενοι συνδυασμοί μεταξύ Μέτρου 11 και των Μέτρων 10 και 14 του ΠΑΑ 2014-2020, εμφανίζονται στον Πίνακα 1 παραπάνω.

Πίνακας 2 : Επιτρεπόμενοι συνδυασμοί σε επίπεδο ενταγμένης εκμετάλλευσης-αγροτεμαχίων μεταξύ των δεσμεύσεων της δράσης 10.1.4 “Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα” και των άλλων δράσεων του Μέτρου 10 “Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα ” και 11 “Βιολογικές καλλιέργειες” του ΠΑΑ 2014 -2020

	10.1.8	10.1.10	11.1.1	11.2.1
A. Αγρανάπαυση γεωργικής έκτασης που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 30% της αρδευόμενης έκτασης				
B. Ξηρική αμειψισπορά που εφαρμόζεται τουλάχιστον στο 30% της αρδευόμενης έκτασης		✓	✓	✓
Γ. Χλωρά λίπανση με φυτά εδαφοκάλυψης στις δενδροκαλλιέργειες που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 20% της αρδευόμενης έκτασης	✓	✓		
Δ. Παρυδάτια ζώνη ανάσχεσης πλάτους τουλάχιστον πέντε (5) μέτρων, κατά μέσο όρο, σε αρδευόμενα αγροτεμάχια που εφάπτονται με επιφανειακά ύδατα (ποτάμια, υδατορέματα, λίμνες κ.α.)				

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΓΡΑΜΜΗ ΒΑΣΗΣ-1

Δράση	Διαχειριστικές απαιτήσεις	Συνήθεις γεωργικές πρακτικές	ΚΓΠΚ	ΚΑΔ	Ελάχιστες απαιτήσεις για τα λιπάσματα και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα	Ελάχιστη δραστηριότητα του Πυλώνα I
Διατήρηση και μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία	Για κάθε έτος δέσμευσης ο δικαιούχος οφείλει να: εφαρμόζει βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στα ενταγμένα στις δράσεις αγροτεμάχια σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 834/2007	Η εφαρμογή των συμβατικών καλλιεργητικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής	Δεν υπάρχουν σχετικές δεσμεύσεις	• ΚΑΔ 1 Οι γεωργοί απαγορεύεται να εφοδιάζουν το έδαφος των γεωργικών εκτάσεων (καλλιεργούμενων και μη) με συνολική ποσότητα αζώτου από κτηνοτροφικά απόβλητα πάνω από 250 κιλά/εκτάριο σε χρονικό διάστημα 12 μηνών. Τα όρια αυτά περιλαμβάνουν τόσο την εφαρμογή επεξεργασμένων κτηνοτροφικών αποβλήτων όσο και την απόθεση αποβλήτων από τα ίδια τα ζώα που πιθανόν να βόσκουν στις εκτάσεις αυτές. • ΚΑΔ 1 Οι γεωργοί απαγορεύεται να εφαρμόζουν αζωτούχα λιπάσματα ή κτηνοτροφικά απόβλητα κατά το χρονικό διάστημα από 1η Νοεμβρίου μέχρι 1η Φεβρουαρίου. Τα απόβλητα πτηνοτροφείων και τα υγρά κτηνοτροφικά απόβλητα απαγορεύεται να χρησιμοποιούνται σε αμμώδη εδάφη επιπλέον και κατά το δίμηνο από 1η Σεπτεμβρίου μέχρι 31η Οκτωβρίου. Εξάιρεση από την ανωτέρω απαγόρευση ισχύει στις παρακάτω περιπτώσεις: 1. στη λίπανση εγκατεστημένης καλλιέργειας χειμερινών κηπευτικών, στην οποία επιτρέπεται η χρήση αζωτούχων λιπασμάτων ή στερεών κτηνοτροφικών αποβλήτων στα ήδη αναπτυχθέντα φυτά. 2. στη βασική λίπανση, για όσες καλλιέργειες απαιτείται (μεταξύ των οποίων και τα χειμερινά σιτηρά), με την προϋπόθεση να μη χρησιμοποιούνται νιτρικά λιπάσματα (πχ. νιτρική αμμωνία ή άλλο λίπασμα που περιέχει νιτρικά ιόντα σε οποιαδήποτε αναλογία) απόβλητα πτηνοτροφείων ή υγρά κτηνοτροφικά απόβλητα (επιτρέπεται δηλαδή η χρήση ουρίας, αμμωνίας, λιπασμάτων βραδείας αποδέσμευσης αζώτου κλπ. καθώς και κοπριάς αιγοπροβάτων και στερεών αποβλήτων βουστασίων και χοιροστασίων). • ΚΑΔ 1 Οι παραγωγοί απαγορεύεται να εφαρμόζουν αζωτούχα λιπάσματα ή κτηνοτροφικά απόβλητα κοντά σε επιφανειακά νερά (ποτάμια, υδατορέματα, λίμνες, διώρυγες, τάφροι και κανάλια άρδευσης ή στράγγισης) ή υπόγεια νερά (πηγές, πηγάδια και γεωτρήσεις), και ειδικότερα: 1. Προκειμένου για αζωτούχα λιπάσματα: σε απόσταση μικρότερη των 2 μέτρων από επιφανειακά νερά σε περίπτωση επίπεδης έκτασης, και σε απόσταση μικρότερη των 6 μέτρων σε αγρούς με κλίση άνω του 8%, 2. Προκειμένου για κτηνοτροφικά απόβλητα: σε απόσταση μικρότερη των 10 μέτρων από επιφανειακά νερά για την περίπτωση των στερεών κτηνοτροφικών αποβλήτων, και 20 μέτρων για την περίπτωση των υγρών κτηνοτροφικών αποβλήτων. 3. Σε εκτάσεις με κλίση άνω του 8%, όταν τα λιπάσματα ή τα κτηνοτροφικά απόβλητα είναι σε υγρή μορφή, με εξαίρεση την εφαρμογή μέσω του συστήματος της στάγδην άρδευσης ή με τη μέθοδο της έγχυσης. 4. Σε απόσταση μικρότερη των 50 μέτρων από γεωτρήσεις, πηγές και πηγάδια. • ΚΑΔ 4 Να τηρεί Μητρώο Εισροών και Εκροών – Ημερολόγιο Εργασιών (Μ.Ε.Ε.-Η.Ε.) στην εκμετάλλευσή του, το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, παραστατικά αγοράς (κυρίως για σπόρους, λιπάσματα, ζωοτροφές) και πώλησης (κυρίως προϊόντα της εκμετάλλευσης, ζωοτροφές) σύμφωνα με τα άρθρα 14, 15, 17, 18, 19 και 20 του Καν. (ΕΚ) 178/2002. Σε περίπτωση που, μέσω της ιχνηλασιμότητας των ζωικών τροφίμων, διαπιστώνεται ευθύνη του παραγωγού, αυτός υποχρεούται να αποδεικνύει εγγράφως κάθε στοιχείο που έχει στη διάθεσή του για τα πρόσωπα τα οποία τον προμήθευσαν ή στα οποία διέθεσε ζώα ή ζωικά προϊόντα. Υποχρεούται, επίσης, να συμμορφώνεται με τις αποφάσεις, τα μέτρα και τις υποδείξεις των αρμοδίων αρχών. Το Μ.Ε.Ε.-Η.Ε. αποτελείται από φάκελο παραστατικών και εγγράφων, συνοδευόμενο από πίνακες όπου καταγράφονται ημερολογιακά οι εισροές και οι εκροές της εκμετάλλευσης, καθώς και οι διεξαχθείσες εργασίες και συσχετίζονται με τα αντίστοιχα παραστατικά και έγγραφα. Ως Μ.Ε.Ε.-Η.Ε., δύναται να χρησιμοποιείται το έντυπο που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II της παρούσας, ή άλλο έντυπο, με την προϋπόθεση ότι περιλαμβάνει πληροφορίες τουλάχιστον ισοδύναμες, με αυτές του εντύπου του Παραρτήματος II. • ΚΑΔ 1 Σε εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται σε ευπρόσβλητες στη νιτρορύπανση ζώνες, η ποσότητα κοπριάς που προστίθεται κάθε χρόνο στο έδαφος είτε από ανθρώπους είτε από τα ίδια τα ζώα, να μην περιέχει άζωτο πάνω από 170 κιλά/εκτάριο.	Οδηγία υπ’ αριθ. 2009/128/ΕΚ της 21-10-2009 (L 309/71) • Από 01/1/1014 όλοι οι επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων είναι υποχρεωμένοι να εφαρμόζουν τις Γενικές Αρχές Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας όπως καθορίζονται στο παράρτημα III της Οδηγίας 128/2009/ΕΚ και εναρμονίστηκαν στην εθνική νομοθεσία με τον ν.4036/2012 (Α’8) και το παράρτημα Δ αυτού. Σε περίπτωση αναρτημένων στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Οδηγιών Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας» ανά καλλιέργεια/ομάδα καλλιεργειών, οι επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων είναι υποχρεωμένοι να εφαρμόζουν τις Γενικές Αρχές Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας που προσδιορίζονται σε αυτές. • Οι επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων, υποχρεούνται να κατέχουν πιστοποιητικό γνώσεων ορθολογικής χρήσης γεωργικών φαρμάκων στα θέματα του Παραρτήματος Β του Ν. 4036/2012 (Α’8), όπως κάθε φορά ισχύει, για να μπορούν να προμηθεύονται μετά τις 26 Νοεμβρίου 2015 φυτοπροστατευτικά προϊόντα εγκεκριμένα για επαγγελματική χρήση.	Υπουργική απόφαση 104/7056 της 21/01/2015, όπως ισχύει κάθε φορά: Να διατηρεί τη γη σε κατάσταση που να την καθιστά κατάλληλη για καλλιέργεια χωρίς προπαρασκευαστικές ενέργειες πέραν των συνήθων γεωργικών μεθόδων και μηχανημάτων δηλαδή: 1. για τις αρόσιμες εκτάσεις να εφαρμόζει μία άροση ανά έτος 2. για τους δενδρόνες και αμπελώνες να καθαρίζει τον υποορόφο ανά 2 έτη ή να εφαρμόζει κλάδεμα κλαδοκάθαρου το αργότερο ανά δύο έτη

ΓΡΑΜΜΗ ΒΑΣΗΣ-2

Δράση	Διαχειριστικές απαιτήσεις	Συνήθειες γεωργικές πρακτικές	ΚΓΠΚ	ΚΑΔ	Ελάχιστες απαιτήσεις για τα λιπάσματα και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα	Ελάχιστη δραστηριότητα του Πυλώνα I
Διατήρηση και μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία	Για κάθε έτος δέσμευσης ο δικαιούχος οφείλει να: εφαρμόζει βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην ενταγμένη στη δράση κτηνοτροφική εκμετάλλευση σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 834/2007	Η εφαρμογή των συμβατικών καλλιεργητικών πρακτικών και μεθόδων εκτροφής	Δεν υπάρχουν σχετικές δεσμεύσεις	• ΚΑΔ 4 Να τηρεί τους στοιχειώδεις κανόνες ασφάλειας των τροφίμων και των ζωοτροφών και να μη διαθέτει ή πωλεί προϊόντα επιβλαβή ή ακατάλληλα για κατανάλωση. • ΚΑΔ 4 Ζωοτροφές 1. Να καταγράφει στο μητρώο εισροών και εκροών τυχόν χρήση χημικών σκευασμάτων κατά την παραγωγή των πρώτων υλών ζωοτροφών και να τηρεί αρχείο των ετικετών τους. 2. Εφόσον χρησιμοποιεί μη φαρμακευτικά πρόσθετα ζωοτροφών, να το πράττει σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία υπό τις οδηγίες του γεωπόνου της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής της οικείας Περιφέρειας και να καταγράφει τις χορηγούμενες ποσότητες και τις ημερομηνίες χρήσης τους στο Μ.Ε.Ε.-Η.Ε. 3. Να καταγράφει στο Μ.Ε.Ε.-Η.Ε. την ποσότητα και την προέλευση των ζωοτροφών (στοιχεία πωλητή, αριθμό έγκρισης/ εγγραφής της μονάδας) που χρησιμοποιεί για τη διατροφή των ζώων της εκμετάλλευσης και να τηρεί αρχείο των αντίστοιχων παραστατικών και ετικετών. 4. Εφόσον χρησιμοποιεί γενετικά τροποποιημένες ζωοτροφές, να τηρεί αρχείο για περίοδο τουλάχιστον πέντε (5) ετών των πιστοποιητικών, στα οποία αναγράφονται το όνομα του γενετικά τροποποιημένου οργανισμού και ο μοναδικός ταυτοποιητής του. 5. Να υπάρχει σαφής διαχωρισμός των ζωοτροφών, ανάλογα με το είδος του ζώου για το οποίο προορίζονται και να διαχωρίζονται χωροταξικά οι φαρμακούχες από τις μη φαρμακούχες ζωοτροφές • ΚΑΔ 4 Υγεία – Πρόληψη Να χρησιμοποιεί τα κτηνιατρικά φάρμακα εφαρμόζοντας κτηνιατρική συνταγή και να καταγράφει τις ημερομηνίες χορήγησης τους και την περίοδο αναμονής στο μητρώο φαρμακευτικής αγωγής της εκμετάλλευσης. • ΚΑΔ 5 Να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις των άρθρων 4, 5, 6 και 8 του Π.Δ. 259/1998 (Α 191), όπως κάθε φορά ισχύει. Από τις κατά παρέκκλιση επιτρεπόμενες ουσίες του άρθρου 5 του Π.Δ. 259/1998 εξαιρείται η οιστραδιόλη 17Β, όπως προβλέπεται στο Π.Δ. 233/2005 (Α 281). Σε μεμονωμένες περιπτώσεις, όπου η χορήγηση ουσιών γίνεται για θεραπευτικούς σκοπούς υπό την ευθύνη κτηνιάτρου, ο γεωργός υποχρεούται να τηρεί τους χρόνους αναμονής και να αποδεικνύει με έγγραφα στοιχεία την τήρηση των προϋποθέσεων των άρθρων 4, 5, 6 και 8 του Π.Δ. 259/1998, όπως κάθε φορά ισχύει. • ΚΑΔ 9 Να τηρεί τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 και το Παράρτημα IV του Καν. (ΕΚ) 999/2001, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει κάθε φορά. Για τις προβλεπόμενες από το ανωτέρω Παράρτημα παρεκκλίσεις, ο γεωργός λαμβάνει ειδική έγκριση από τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές. Ο γεωργός που επιθυμεί να χρησιμοποιήσει τις επιτρεπόμενες κατά παρέκκλιση ζωικές πρωτεΐνες του παραρτήματος IV του Κανονισμού (ΕΚ) 999/2001, όπως ισχύει, στην παραγωγή σύνθετων ζωοτροφών, υποβάλλει σχετική αίτηση στην οικεία Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως προβλέπεται στις διατάξεις της αριθ. 275751/2004 ΚΥΑ (Β 1276). • ΚΑΔ 11 Ο γεωργός, ο οποίος εκτρέφει μόσχους, υποχρεούται να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις των άρθρων 3 και 4 του Π.Δ. 179/1998 (Α 133). • ΚΑΔ 13 Οι εκτροφείς των υπόλοιπων παραγωγικών ζώων, υποχρεούνται να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του άρθρου 4 του Π.Δ. 374/2001 (Α 251).	Δεν αφορά	Υπουργική απόφαση 104/7056 της 21/01/2015, όπως ισχύει κάθε φορά: Να διατηρεί τη γη σε κατάσταση που να την καθιστά κατάλληλη για βοσκή χωρίς προπαρασκευαστικές ενέργειες πέραν των συνήθων γεωργικών μεθόδων και μηχανημάτων δηλαδή για τους βοσκότοπους να κόβει και να απομακρύνει τη βλάστηση ώστε η ποώδης βλάστηση να μην υπερβαίνει το ύψος των εβδομήντα εκατοστών.